

AKADEMIA EKONOMICZNO-HUMANISTYCZNA
W WARSZAWIE

BIULETYN INFORMACYJNY

Powołanie JM Rektora Konrada Janowskiego do Zespołu ds. rozwoju systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki!

Jego Magnificencja Rektor dr hab. Konrad Janowski, prof. AEH został powołany przez Ministra Edukacji i Nauki Przemysława Czarńka do Zespołu ds. rozwoju systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Głównym zadaniem działającego od 2022 r. zespołu jest opracowywanie i przedstawianie Ministrowi propozycji zmian prawnych w zakresie dokonywania oceny jakości kształcenia i prowadzenia działalności naukowej, a także analiza otoczenia prawnego systemu oświaty oraz systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

11 stycznia odbyło się pierwsze w tym roku spotkanie Zespołu, w trakcie którego podsumowano propozycje zmian dotyczących ewaluacji na okres 2022-2025.

Poznaliśmy ostateczne wyniki ewaluacji

Niezmiernie miło nam poinformować, że w wyniku złożonego odwołania w sprawie oceny jakości działalności naukowej za lata 2017-2021, dyscyplina naukowa psychologia prowadzona na naszej uczelni otrzymała kategorię A (wcześniej B+). Pozytywna decyzja MEiN jest wyrazem uznania dla aktywności badawczej i publikacyjnej naszych naukowców oraz potwierdzeniem ich wpływu na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Dzięki wysokim ocenom dorobku naukowego Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie posiada prawo do nadawania stopni naukowych w ramach wszystkich 4 dyscyplin, które poddała ocenie - psychologii, ekonomii i finansach, naukach prawnych oraz naukach o polityce i administracji.

Sukces dr. hab. Dariusza Makieły, prof. AEH w konkursie „Nauka dla społeczeństwa”

Z przyjemnością informujemy, że projekt autorstwa dr. hab. Dariusza Makieły, prof. AEH został zakwalifikowany do finansowania przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach drugiej edycji programu „Nauka dla Społeczeństwa”. Tytuł projektu „Rzeczpospolita XVI-XVIII w. państwem konstytucyjnym”. Na realizację zadania przyznano 471 613,60 zł. Serdecznie gratulujemy!

Dr Piotr Kałowski laureatem grantu NCN

Miło nam poinformować, że dr Piotr Kałowski z Instytutu Psychologii AEH znalazł się na liście laureatów konkursu Miniatura 6 ogłoszonego przez NCN. Tytuł projektu zakwalifikowanego do finansowania: „Polskojęzyczna adaptacja kwestionariusza humoru „Comic Style Markers” (Ruch i in., 2018)”. Przyznane środki finansowe: 49,995 zł.

Celem projektu jest przygotowanie polskojęzycznej adaptacji kwestionariusza CSM, która zostanie publicznie udostępniona badaczom. Adaptacja będzie mogła być wykorzystywana w badaniach ilościowych, pozwalając na dokładniejszą eksplorację psychologicznych korelatów i predyktorów humoru. Pozwoli także na trafny pomiar humoru w kontekście psychologii zdrowia, psychologii klinicznej (w tym pomiaru skuteczności interwencji terapeutycznych zorientowanych na wspieranie radzenia sobie poprzez humor) oraz wszelkich innych kontekstów, gdzie poczucie humoru jest ujęte, jako zmienna ilościowa.

Serdecznie gratulujemy!

Nagroda Prezesa Rady Ministrów dla dr. hab. Michała Wilczewskiego, prof. AEH

Dr hab. Michał Wilczewski, prof. AEH z Wydziału Nauk Humanistycznych i Sztuki otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wysoko ocenione osiągnięcie naukowe będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego w roku 2021. Wyróżnienie zostało przyznane za rozprawę „Intercultural experience in narrative. Expatriate stories from a multicultural workplace” stanowiącą „znaczącą pomoc w budowaniu strategii komunikacyjnych w przestrzeniach międzykulturowych”.

Wyróżnienie w tej kategorii jest przyznawane corocznie tylko 10 naukowcom w Polsce. Serdecznie gratulujemy!

Dofinansowanie dla ACP i CE

Ministerstwo Edukacji i Nauki ogłosiło wyniki pierwszej edycji programu „Rozwój czasopism naukowych”. Miło nam poinformować, że oba czasopisma naukowe wydawane przez Akademię zostały pozytywnie ocenione i zakwalifikowane do finansowania w latach 2022–2024.

Advances in Cognitive Psychology

Wartość projektu - 91 908,00 PLN

Wartość dofinansowania - 49,954 PLN

Contemporary Economics

Wartość projektu - 100,000,00 PLN

Wartość dofinansowania - 50,000 PLN

W ramach programu redakcje obu czasopism zaplanowały kontynuowanie eksploatacji wysokiej jakości rozwiązań technicznych i redakcyjnych (w tym korzystanie z platformy ScholarOne, nadawanie numerów DOI i korzystanie z systemu antyplagiatowego Similarity Check) oraz dodatkowe uaktualnienie infrastruktury, między innymi poprzez zakup licencji do pakietu programów redakcyjnych Adobe. Zagwarantuje to sprawniejszą i bezpieczniejszą działalność czasopism. Planowane są także działania promocyjne, które docelowo przełożą się na większą liczbę zgłoszeń publikacji oraz cytowań opublikowanych artykułów.

Rektor AEH powołał nowych prodziekanów

1 marca w trakcie spotkania Kolegium Dziekańskiego Rektor AEH wręczył akty powołania nowym prodziekanom:

- dr. Adamowi Świątkowi na stanowisko Prodziekana Wydziału Nauk Humanistycznych i Sztuki,
- dr. Jerzemu Królikowskiemu na stanowisko Prodziekana Wydziału Technologii Informatycznych.

Kadencje nowych prodziekanów potrwać do 30 września 2026 r.

Serdecznie gratulujemy.

Nowy kierunek w ofercie programowej AEH

Oferta programowa naszej uczelni wzbogaciła się o nowy kierunek - bezpieczeństwo wewnętrzne (dyscyplina wiodąca „nauki o polityce i administracji”). Studia będą realizowane zarówno na poziomie studiów I stopnia (licencjackich) oraz studiów II stopnia (magisterskich).

Nowy kierunek adresowany jest do osób zainteresowanych funkcjonowaniem służb mundurowych oraz jednostek administracji rządowej i samorządowej na rzecz zwiększania bezpieczeństwa państwa.

Program obejmuje przedmioty z obszaru nauk społecznych, takich jak prawo, politologia, administracja, i socjologia, których znajomość pozwoli diagnozować i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem przestrzeni i ludności, zarządzaniem kryzysowym czy ochroną mienia. Studenci poznają również zagadnienia z zakresu kryminologii i kryminalistyki oraz cyberbezpieczeństwa, zyskując kompetencje do przeciwdziałania przestępczości, a także ochrony informacji niejawnych i danych poufnych.

Z satysfakcją informujemy, że według wyników rekrutacji na studia w roku akademickim 2022/2023 opublikowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie jest:

- najchętniej wybieraną uczelnią niepubliczną w Warszawie,
- drugą najchętniej wybieraną uczelnią w Polsce wśród wszystkich uczelni niepublicznych.

Dziękujemy za zaufanie!

Seminarium „Społeczna percepcja uchodźców z Ukrainy, migrantów oraz działań podejmowanych przez państwo polskie”.

9 marca w siedzibie Akademii odbyło się seminarium prezentujące wyniki badań przeprowadzonych pod kierownictwem dr. Roberta Staniszewskiego pt. „Społeczna percepcja uchodźców z Ukrainy, migrantów oraz działań podejmowanych przez państwo polskie”. Projekt realizowany jest przez LAB badawczy, w skład którego wchodzi badacze z Wydziału Nauk Społecznych AEH oraz Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych UW.

Zainteresowanie projektem jest bardzo duże - łącznie informacja dotarła do ok. 18 mln osób na całym świecie. Do wyników badań odnieśli się m.in. twórcy [filmu](#) przedstawiającego rok obecności uchodźców z Ukrainy w Polsce, który został opublikowany przez japoński koncern mediowy Nikkei, właściciela i wydawcę dwóch międzynarodowych tytułów: tygodnika opinii Nikkei Asia oraz dziennika Financial Times z siedzibą w Londynie. Wsparcia merytorycznego przy powstawaniu filmu udzielił Dziekan Wydziału Nauk Społecznych dr hab. Tomasz Kownacki, prof. AEH.

Dotychczas w ramach projektu przeprowadzono 5 badań. Pierwsze, z udziałem studentów Akademii zostało zrealizowane w styczniu 2022 r. Kolejne planowane jest w maju w ramach części praktycznej przedmiotu „kształtowanie opinii publicznej”. Transmisja wydarzenia dostępna jest [TUTAJ](#)

Ruszyła III edycja konkursu o Złoty Indeks AEH

Już po raz trzeci nasza uczelnia zaprasza maturzystów z całej Polski do wzięcia udziału w konkursie o Złoty Indeks AEH. Temat tegorocznego eseju konkursowego brzmi „Bycie eko - moda czy konieczność?” Do wygrania jest indeks na studia na wybrany przez laureata kierunek i stypendium o wartości czesnego na cały okres studiów!

Zwycięzcę konkursu wyłoni kapituła w składzie: dr Magdalena Płonka, Dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych i Sztuki, dr hab. Hanna Przybyła Basista, prof. AEH, dr Dawid Stadniczeńko oraz dr Aleksandra Jatczak. Prace o objętości min. 3000 słów oraz max. 8000 słów można przysyłać do 30 maja. Ogłoszenie wyników nastąpi w czerwcu. Więcej informacji o konkursie znajduje się na [TEJ](#) stronie.

Współpraca międzynarodowa

International Classroom

23 stycznia 2023 w auli głównej Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie odbył się drugi stacjonarny wykład w ramach inicjatywy International Classroom.

Dr. Alenka Braček Lalić akredytowany Executive Leadership Coach oraz założyciel i dyrektor zarządzający AUTHENTIC LEADERSHIP z siedzibą w Słowenii wygłosiła wykład pt.: „What is Psychological Safety and why is it the key to creativity?” [LINK](#)

Egzamin stypendialny dla studentów z Azerbejdżanu

12 stycznia 2023 roku w Baku odbył się egzamin stypendialny dla przyszłych studentów. Egzamin został przeprowadzony przez delegację Akademii, we współpracy z partnerem edukacyjnym Apply-Uni.

Celem przedsięwzięcia była ocena znajomości języka angielskiego oraz umiejętności logicznego myślenia. Do egzaminu przystąpiło 50 kandydatów na studia z Azerbejdżanu. Testy pomyślnie przeszło 27 osób, z których 19 już w marcu rozpoczęło edukację w Akademii na wybranym przez siebie kierunku. Studentom, którzy osiągnęli najbardziej imponujące wyniki, zostało zaoferowane stypendium pokrywające koszty nauki w pełnym wymiarze.

Grant Programu Erasmus+

Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie staje przed kolejną możliwością rozwoju w obszarze współpracy międzynarodowej. Nasza Uczelnia otrzymała grant z Programu Erasmus+ na współpracę z uczelniami z tzw. krajów trzecich niestowarzyszonych z Programem, w ramach konkursu Erasmus+ KA171.

Dzięki dofinansowaniu już niedługo będziemy mogli przyjąć w AEH studentów i wykładowców z National Technical University Kharkiv Polytechnical Institute w Ukrainie oraz University College „Beder” w Albanii.

Program Erasmus+ ma na celu wspieranie współpracy międzynarodowej uczelni wyższych z całej Europy i krajów partnerskich, a także umożliwianie, zarówno studentom, jak i pracownikom, wyjazdów zagranicznych w celu poszerzania wiedzy i perspektyw.

AEH na ICEF w Berlinie

Na przełomie października i listopada minionego roku reprezentacja Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie miała możliwość uczestniczyć w 27. edycji ICEF Berlin – międzynarodowym wydarzeniu networkingowym zrzeszającym instytucje z branży edukacyjnej.

Wydarzenia organizowane przez ICEF są niezwykle okazją do spotkania i nawiązania relacji biznesowych z tysiącami branżowych partnerów z całego świata. Podczas eventu mieliśmy okazję wymienić się kontaktami oraz wiedzą z profesjonalistami z branży, poznać profile innych jednostek edukacyjnych z różnych krajów, a także wziąć udział w licznych seminariach i spotkaniach.

Rozszerzanie współpracy międzynarodowej

W ramach poszerzania naszych relacji i współpracy międzynarodowej, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie podpisała w tym roku 3 nowe umowy:

- w zakresie wymiany studenckiej z New Vision University w Gruzji,
- w zakresie transferu punktów z Centre for Study Overseas Inc. w Chinach,
- w zakresie kontynuacji edukacji z Kazakhstan International Linguistic College.

Jest to kolejny krok do pogłębienia rozwoju współpracy międzynarodowej, która jest jednym z priorytetów AEH.

Ocena Pozytywnego Wpływu

W tym roku nasza uczelnia po raz pierwszy uczestniczyła w Ocenie Pozytywnego Wpływu (Positive Impact Rating – PIR).

PIR, zainicjowany przez grupę ekspertów ze szkół biznesowych, jest szwajcarskim stowarzyszeniem, które reguluje kwestie oceny. Celem PIR jest uchwycenie głosu uczniów w celu określenia pozytywnego wpływu szkół, przejścia od rywalizacji do współpracy oraz dostarczenia narzędzi do wprowadzania zmian.

W ankiecie wzięło udział łącznie 153 studentów naszej uczelni. Wynik 7.1 zapewnił nam uzyskanie poziomu 3 – progressing (szkoła osiągająca postęp) – 5.9-7.3. Do poziomu 4 (transforming – szkoła przekształcająca się) uczelni zabrakło jedynie 0.3 punktu.

Ogólny wynik PIR jest wykorzystany do umiejscowienia uczelni na jednym z pięciu poziomów:

Poziom	Zakres	Różnica	Opis
Poziom 1	1 – 4.2		Początkujący
Poziom 2	4.3 – 5.8	1.5 punktów	Rozpoczynający działalność
Poziom 3	5.9 – 7.3	1.4 punktów	Osiągający postępy
Poziom 4	7.4 – 8.7	1.3 punktów	Przekształcający się
Poziom 5	8.8 – 10	1.2 punktów	Pionierski

Międzynarodowe targi uczelni

W lutym 2023 w ramach rozwijania współpracy międzynarodowej, mieliśmy przyjemność zaprezentować ofertę AEH na międzynarodowych targach uczelni „Anglia EXAMINATIONS ENGLAND”, które odbyły się w formule online. W wydarzeniu brali udział również przedstawiciele uczelni z Wielkiej Brytanii, Cypru, Paragwaju, Grecji, Maroko i Argentyny.

Targi odwiedzili studenci zainteresowani dalszą edukacją międzynarodową oraz wielu nauczycieli i dyrektorów szkół poszukujących najlepszych uczelni zagranicznych dla swoich absolwentów. AEH przywita nowych kandydatów z otwartymi ramionami!

Wymiana studencka z Kazachstanu

W semestrze letnim 2023, mamy przyjemność gościć dwie studentki z Kazachstanu, które przyjechały na naszą uczelnię z Suleyman Demirel University w ramach wymiany studenckiej. Przez cały semestr nasi goście mogą kształcić się pod okiem kadry akademickiej AEH, poznawać uroki polskiej kultury oraz korzystać z wielu atrakcji Warszawy.

Do projektu wymiany mogą przystępować studenci, którzy ukończyli 1. rok studiów z dobrym wynikiem i sprawnie komunikują się w języku angielskim. W ramach tego projektu zachęcamy również studentów AEH do odwiedzenia innego kraju i studiowania na jednej z naszych zaprzyjaźnionych uczelni. W ofercie znajdują się Kolumbia, Wietnam, Malezja, Gruzja i Kazachstan.

Konferencje naukowe z udziałem kadry akademickiej AEH

W dniach 14-15 listopada 2022 r. w Pradze odbyła się konferencja naukowa pt. „Constitutional Order in Post-Versailles Europe. Germany, Poland, Central and Eastern Europe 1919-1939/1941”. Akademię Ekonomiczno-Humanistyczną w Warszawie reprezentował dr hab. Dariusz Makitła, prof. AEH z wystąpieniem „The State without the Constitution. Poland 1918-1921”. Nasza Uczelnia obok Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz Niemieckiego Instytutu Historycznego w Warszawie była współorganizatorem tego wydarzenia.

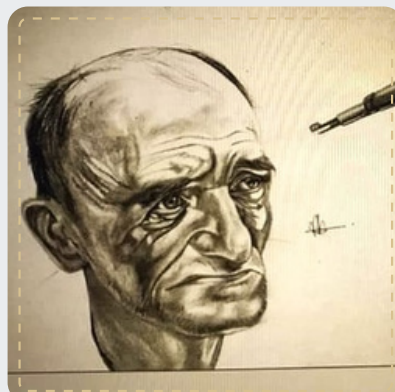

1 grudnia na Wydziale Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się konferencja naukowa pt. „Zasoby cyfrowe – szanse i wyzwania dla cyberbezpieczeństwa”. Na wydarzenie złożyły się trzy bloki tematyczne: sztuczna inteligencja, aktualne wyzwania związane z wojną w Ukrainie i pandemią Covid oraz bezpieczeństwo w chmurze. W trakcie pierwszego panelu prof. Jacek Sobczak wygłosił wykład zatytułowany „Sztuczna inteligencja w wymiarze sprawiedliwości”.

W dniach 27-29 listopada 2022 r. w muzeum POLIN w Warszawie odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Operation 'Reinhardt' and the Destruction of Polish Jews”. Wydarzenie zorganizowane w 80 rocznicę nazistowskiej akcji 'Reinhardt' miało na celu prezentację najnowszych badań nad zagładą Żydów w okresie 1941-1945 na całym przedwojennym terytorium II RP.

Dr Bożena Iwanowska oraz dr Peter Lawson wygłosili wykład zatytułowany „Massacres of Jews in seven small villages near Kletsk, in German-occupied Poland during the years 1941-1942”. Warto dodać, że ilustracje do prezentacji wykonał student I roku politologii Thulani Mashava.

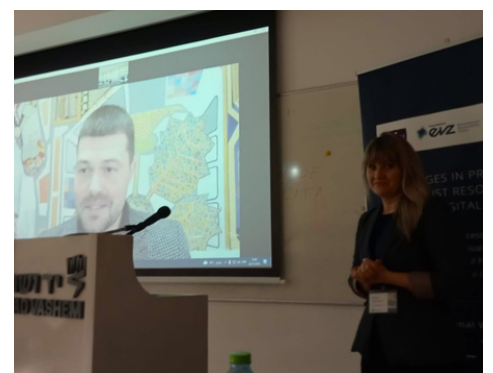
3 grudnia 2022 r. na Wydziale Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie odbyło się ogólnopolskie seminarium naukowe pt. „Formy partycypacji obywatelskiej i demokracji bezpośredniej - założenia konstytucyjne a praktyka ustrojowa”. Celem seminarium było przedstawienie i ocena form uczestnictwa obywateli w podejmowaniu decyzji przez władze publiczne w systemach zarządzania publicznego. Podczas seminarium prof. Jacek Sobczak wygłosił referat pt. „Sędziowie pokoju jako element kontroli społecznej wymiaru sprawiedliwości”.

W dniach 20-21 października 2022 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Sytuacja obywateli niepełnosprawnych w Polsce i na świecie z perspektywy różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego”. Wydarzenie zorganizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego skupiło się na tematyce potrzeb i wyzwań, z jakimi zmagają się osoby z niepełnosprawnościami. W trakcie konferencji wykład zatytułowany „Mobilność, równość szans i integracja osób niepełnosprawnych w systemie prawnym Unii Europejskiej” wygłosił prof. Jacek Sobczak.

14 marca br. odbyła się III Konferencja Podatkowa pt. „System podatkowy a rozwój przedsiębiorczości”. Naszą uczelnię w panelu pod nazwą „Atrakcyjność podatkowa Polski i wyzwania na przyszłość” reprezentował dr hab. Grzegorz Gołębiowski, prof AEH. Organizatorem wydarzenia był Instytut Finansów SGH przy współpracy Mazowieckiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Dwoje badaczy z naszej Uczelni - dr Bożena Iwanowska i dr Yan Kapranov wzięło udział w międzynarodowych warsztatach EHRI-EVZ zorganizowanych przez Instytut Yad Vashem w Jerozolimie. W trakcie wydarzenia wygłosili prelekcję na temat współczesnych metod pozyskiwania danych oraz analizy danych już zdigitalizowanych. Zaprezentowali również wspólny projekt „Digital Geo-Mapping of Holocaust Processes in Europe”, który w przyszłości będzie służył jako baza danych (artefakty, dokumenty, materiały dokumentalne, zdjęcia, świadectwa, wideo, itp.) do celów edukacyjnych i naukowych.

Warsztaty odbyły się w dniach 22-24 listopada 2022 r. pod nazwą „Presenting Holocaust Resources in the Digital Age – Initiatives in Accessibility to Holocaust Archival Sources and New Ways of Presenting Digital Archival Content”. Zaproszenie na to międzynarodowe wydarzenie było wielkim wyróżnieniem i dowodem uznania dla pracy naszych badaczy.

W dniach 8 - 11 lutego 2023 r. odbyła się 13 edycja konferencji PCNE Working Conference. Tematyka wydarzenia dotyczyła m.in. rozwoju farmacji, wzmacniania działania leków i komunikacji z pacjentami. Dr Edyta Czepielewska w ramach sesji posterowej zaprezentowała pracę „Influence of vitamin K content in patients' diet on the effectiveness of anticoagulant treatment with acenocoumarol”.

Z okazji jubileuszu 70-lecia prof. dr. hab. Tadeusza Kocowskiego - Dyrektora Instytutu Nauk Administracyjnych i Kierownika Zakładu Publicznego Prawa Gospodarczego na Uniwersytecie Wrocławskim odbyła się konferencja naukowa „Współczesne funkcje państwa wobec gospodarki”. Podczas uroczystości, która miała miejsce 23 września 2022 r. prof. dr. hab. Kazimierz Strzyczkowski wygłosił wykład zatytułowany „Konstytucyjne podstawy działalności gospodarczej państwa”.

W dniach 29-30 września 2022 roku na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Zmiany w gospodarce”. Dr Aneta Kłopotka we współpracy z dr Marią Rybaczewską wygłosiły wykład pt. “How does subjective financial well-being alter with age? A cross-country empirical analysis”.

„Information strategy of the British public media-Russian invasion and its consequences” to tytuł wystąpienia dr Anny Makuch podczas międzynarodowej konferencji naukowej „Cybersecurity threats - Russian aggression against Ukraine and disinformation”. Wydarzenie odbyło się 16 marca 2023 r. w formie online.

Dr hab. Małgorzata Niewiadomska Cudak, prof. AEH oraz dr hab. Mikołaj Aleksiejuk, prof. AEH reprezentowali Akademię podczas XIII Konferencji Computerword „Państwo 2.0” zorganizowanej w Warszawie w dniach 2-3 marca 2023 r. Tematami przewodnimi tegorocznej edycji wydarzenia były: cyfrowe priorytety administracji publicznej w obliczu nowych wyzwań, implementacja innowacji ICT w sektorze publicznym, perspektywa międzynarodowa oraz współpraca państwa z sektorem nowych technologii.

„Społeczno-prawne aspekty opieki i wychowania w XXI wieku. Wyzwania, zagrożenia, nadzieje” – pod takim hasłem 25 listopada w PWSZ w Koszalinie odbyła się V Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod patronatem honorowym Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka w Warszawie. Instytut Nauk Prawnych AEH był współorganizatorem tego wydarzenia. Prof. Jacek Sobczak wygłosił prelekcję zatytułowaną „Urowadzenie dziecka za granicę”.

5 grudnia 2022 r. odbyło się XIV Lubelskie Seminarium Karnistyczne pt. „Kradzież szczególnie zuchwata!” Wydarzenie zorganizowane przez Katedrę Prawa Karnego i Kryminologii WPiA UMCS pod patronatem wydawnictwa Wolters Kluwer odbyło się online. Prof. Jacek Sobczak wygłosił prelekcję pt. „Kradzież szczególnie zuchwata utworu”.

16 listopada 2022 r. w auli Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zawody zaufania publicznego jako istotny element struktury państwa”. Jednym z zaproszonych prelegentów był prof. Jacek Sobczak, który wygłosił wykład zatytułowany „Tajemnica zawodowa w zawodach zaufania publicznego”.

18 października 2022 r. dr hab. Arkadiusz Cudak, prof. AEH został powołany przez Ministra Finansów na członka Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego. Kadencja Komisji trwa 4 lata. Serdecznie gratulujemy.

Prof. Stanisław Brzeziński został uhonorowany godnością Członka Honorowego Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa trakcie 52 Zjazdu Krajowego TNOiK. Godność tę otrzymują osoby zasłużone dla Towarzystwa na wniosek Zarządu Głównego. Serdecznie gratulujemy.

Dr Żaneta Gwardzińska-Chowaniec adiunkt w Instytucie Nauk Prawnych Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie. została wybrana nowym sekretarzem generalnym Zarządu Głównego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków podczas XX Jubileuszowego Walnego Sprawozdawczo-Wyborczego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia, który odbył się 19 października 2022 r. Serdecznie gratulujemy.

Monografia autorstwa prof. Tadeusza Szumlicza pt. „Wprowadzenie do polityki ubezpieczeniowej” została uznana za najlepszą pracę naukową z obszaru pracy i polityki społecznej w 2021 r. Nagrodę przyznał Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Serdecznie gratulujemy.

Jest nam tym bardziej miło, że nagrodzona publikacja została wydana przez Wydawnictwo AEH.

15 lutego Dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych i Sztuki dr Magdalena Płonka była gościem Andrzeja Mierzwę w programie „Kapitałne rozmowy”.

Pani Dziekan opowiedziała o swoich doświadczeniach w roli przedsiębiorcy i wykładowcy akademickiego, o studiach doktoranckich w Portugalii, o tym dlaczego wiedza może uszczęśliwiać, oraz jak walczyć z niszczeniem przyrody poprzez stanowienie lepszego prawa. Rozmowy można wysłuchać [TUTAJ](#)

15 września 2022 r. dr hab. Małgorzata Niewiadomska-Cudak, prof. AEH była gościem programu „Punkt widzenia” emitowanego w stacji TOYA. Tematem dyskusji były wybory samorządowe. Całą rozmowę można obejrzeć na [TEJ](#) stronie.

27 lutego w dzienniku „Rzeczpospolita” w dziale opinii polityczno-społeczne ukazała się wypowiedź dr. hab. Piotra Solarza, prof. AEH „Studia coraz mniej warte” dotycząca spadku prestiżu wykształcenia wyższego w Polsce. [LINK](#)

29 listopada dr Magdalena Płonka, Dziekan Wydziału Nauk Humanistycznych i Sztuki AEH była gościem Klubu Myśli Ekologicznej. Spotkanie odbyło się pod hasłem „Etyka w modzie, czyli by mniej szkodzić przyrodzie”. Zapis spotkania dostępny jest [TUTAJ](#)

Varia

Prof. Stanisław Stadniczeńko został kawalerem Orderu Uśmiechu

Decyzją Międzynarodowej Kapituły Orderu Uśmiechu, podczas uroczystej gali, która odbyła się 6 lutego w Nyskim Domu Kultury prof. Stanisław Leszek Stadniczeńko został uhonorowany Orderem Uśmiechu – odznaczeniem, które nadawane jest wyłącznie na wniosek dzieci. Zgodnie z rytuałem Pan Profesor na kawalera został pasowany różą i z uśmiechem wypił sok z cytryny. Odznaczenie wręczył Kanclerz Międzynarodowej Kapituły Orderu Uśmiechu dr Marek Michalak.

Order Uśmiechu to międzynarodowe odznaczenie nadawane od 1968 roku za działania przynoszące dzieciom radość. Order może otrzymać wyłącznie osoba charakteryzująca się wybitnymi zasługami w działalności na rzecz dzieci, której działalność dostrzegają młodzi ludzie i zechcą podziękować jej za nietuzinkową aktywność na ich rzecz.

Jest ryzyko jest... ubezpieczenie(!?)

Wszystkim, którzy zamiast hołdować zasadzie jest ryzyko jest zabawa stoją na stanowisku przezorny zawsze ubezpieczony polecamy portal edukacyjny [Jest ryzyko jest... ubezpieczenie \(!?\)](#) Jego pomysłodawcą i zarazem redaktorem naczelnym jest prof. Tadeusz Szumlicz wykładowca akademicki specjalizujący się w zakresie ubezpieczeń i polityki społecznej związany z naszą uczelnią od wielu lat.

Projekt ma charakter inicjatywy akademickiej, a jego celem jest wywołanie większego zainteresowania ochroną ubezpieczeniową, zarówno tą, z której już korzystamy, jak i tą, z której korzystać powinniśmy, dbając o pożądany zakres i poziom bezpieczeństwa, w życiu osobistym, rodzinnym, zawodowym, gospodarczym i społecznym. Sposób prezentowanej tematyki został dostosowany do różnych grup odbiorców, a obok treści naukowych znajdziemy również ciekawostki, anegdoty, porady oraz rekomendacje ciekawych książek i artykułów.

Działalność studentów AEH

Thandiwe Dube studentka II roku bezpieczeństwa i stosunków międzynarodowych studiów anglojęzycznych została wyróżniona honorową nagrodą dla najlepszego dyplomaty podczas międzynarodowej konferencji „Best Diplomats Stambul 2022”.

Best Diplomats to nowojorskie stowarzyszenie zajmujące się organizacją symulacji dyplomatycznych, na których młodzi aktywiści - przyszli liderzy mogą zaprezentować swoje umiejętności w zakresie przemawiania i dyplomacji.

W ramach upamiętnienia Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu, 27 stycznia 2023 r. odbyła się konferencja „Pamięć o Zagładzie” organizowana przez Kujawsko-Pomorskie Centrum Edukacji Nauczycieli we Włocławku. Konferencję otworzyła dr Bożena Iwanowska, Dyrektor UEHS Academic Center for Holocaust and Genocide Research z tematem „Auschwitz nie spadło z nieba”. W konferencji udział wzięły również dwie studentki naszej uczelni - Sara Aloe (politologia, I rok) z tematem „Sztuka jako narzędzie dokumentacji Holokaustu na przykładzie obrazów Felixa Nussbauma” oraz Yelyzaveta Filippova (politologia, II rok) z tematem „Kompetencje międzykulturowe dzieci i młodzieży”.

Konferencja była skierowana do nauczycieli i edukatorów, którzy w ramach swoich zajęć z uczniami omawiają tematykę Holokaustu.

Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu
PAMIĘĆ O ZAGŁADZIE
 KONFERENCJA HYBRYDOWA
 27.01.2023 r. godz. 11⁰⁰ - 15⁰⁰

W programie:

1. „Auschwitz nie spadło z nieba”... - dr Bożena Iwanowska - Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie, Dyrektor Akademickiego Centrum Badań nad Holocaustem i Ludobójstwami
2. Kompetencje międzykulturowe dzieci i młodzieży - Yelyzaveta Filippova, studentka Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie
3. Sztuka jako narzędzie dokumentacji Holokaustu na przykładzie obrazów Felixa Nussbauma - Sara Kay Aloe, studentka Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie
4. Jak szczyt o Holocaustie - prezentacja materiałów seminaryjnych z Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie, przykłady dobrych praktyk

ZAPISZ SIĘ

Autoportret z Gwiazdą i Paszportem, 1943

- Obraz powstały na podstawie...
- Zamiast twarzy symbolizacji, zarzeka się namacalną, doświadczonej - Gwiazda przynajmniej do...
- Kompetencje międzykulturowe dzieci i młodzieży - Yelyzaveta Filippova, studentka Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie
- Sztuka jako narzędzie dokumentacji Holokaustu na przykładzie obrazów Felixa Nussbauma - Sara Kay Aloe, studentka Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie
- Jak szczyt o Holocaustie - prezentacja materiałów seminaryjnych z Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie, przykłady dobrych praktyk

Na początku grudnia reprezentacja studentów AEH w składzie Thandiwe Dube, Samantha Bantu, Thulani Mashava oraz Silvia Alarcia Puigdomenech i Aroa Martin Manzano (studentki Universidad Rey Juan Carlos w Madrycie, które przyjechały do nas w ramach programu Erasmus+) uczestniczyła w debacie POLMUN Warsaw 2022. Serdecznie gratulujemy naszym reprezentantom, którzy dzięki bardzo dobrym wystąpieniom uzyskali aż dwie nagrody - w kategorii 'best delegate' i 'best human rights'.

Academic Polish Model United Nations to najstarsza i najbardziej rozpoznawalna symulacja obrad Organizacji Narodów Zjednoczonych w Polsce organizowana przez studenckie Koło Naukowe Spraw Zagranicznych działające przy Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. W czasie trzydniowych debat, w całości w języku angielskim, młodzi uczestnicy wchodzą w rolę delegatów ONZ i obradują na wybrane tematy z zachowaniem rzeczywistych procedur Organizacji Narodów Zjednoczonych i zgodnie z zasadami protokołu dyplomatycznego. W tej edycji wydarzenia wystąpienia dotyczyły problemów takich jak wojna w Ukrainie i związany z nią kryzys uchodźczy, wyzwania stojące przed gospodarkami krajów rozwijających się podczas światowej recesji, czy sytuacji ludu Rohingya w Myanmarze.

O prawie przy kawie

W styczniu studenci z koła naukowego Legislacja zorganizowali kolejne spotkanie z cyklu "O prawie przy kawie". Tym razem gościem był Jan Sarnowski - były Wiceminister Finansów, obecnie Członek Zarządu Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych, specjalista z zakresu prawa podatkowego. Wystąpienie które wygłosił dotyczyło ubezpieczeń obrotu gospodarczego oraz ubezpieczeń należności.

Ciekawym punktem spotkania było „wprowadzanie wiedzy w życie”, czyli rozwiązywanie kazusów.

Kolejne spotkania wkrótce. Zachęcamy do śledzenia profilu Koła na [FB](#)

Koło Naukowe "Legislacja"
zaprasza na spotkanie
z serii *O prawie przy kawie*

**UBEZPIECZENIA
OBROTU
GOSPODARCZEGO**
ubezpieczenia należności

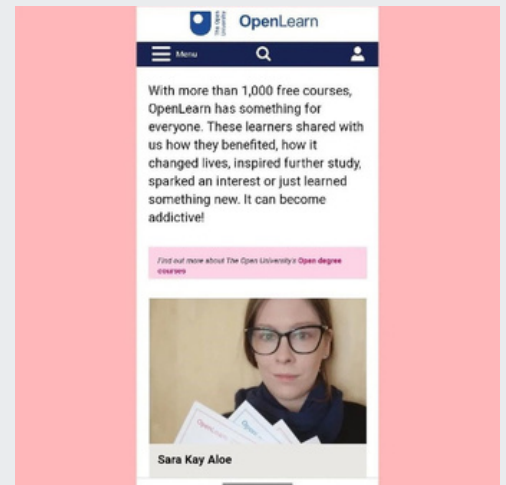
**16
01**
17:30

PRELEGENT
JAN SARNOWSKI
członek zarządu KUKE Grupa PFR

MIEJSCE
Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna w Warszawie
sala konferencyjna 417
w programie: prelekcja, sesja Q&A, poczęstunek

OpenLearn, część brytyjskiego The Open University opublikował artykuł o studentce pierwszego roku politologii Sarze Aloe, która w czasie pandemii i lockdownu zrealizowała rekordową liczbę (80) kursów z katalogu uczelni. Wiedza zdobyta podczas realizowania kursów, przełożyła się na nowe pomysły na życie, co między innymi skierowało Sarę do podjęcia decyzji o rozpoczęciu studiów na naszej uczelni.

Z pomocą OpenLearn zyskałam więcej pewności siebie. Zdecydowałam się rozpocząć studia w wieku 32 lat i przestałam myśleć, że na to jest już za późno. Zdałam sobie sprawę, że mogę podążyć za swoimi marzeniami i zmienić swoją ścieżkę życia zawodowego.

22 lutego odbył się „Welcome Day” dla studentów z Polski i zagranicy, którzy rozpoczęli swoją przygodę z naszą uczelnią w semestrze letnim 2023. Welcome Office UEHS zorganizował dla nowych studentów grę terenową składającą się z różnorodnych zadań, w czasie której mieli okazję poznać nasz Kampus i sprawdzić swoją wiedzę o Akademii. Była to również doskonała okazja do zawarcia nowych znajomości i świetnej zabawy podczas drużynowej rywalizacji.

16 stycznia 2023 r. samorząd studentów AEH w Warszawie wziął udział w obradach Porozumienia Uczelni Warszawskich. PUW jest inicjatywą na rzecz współpracy warszawskich uczelni wyższych, okazją do wymiany pomysłów, doświadczeń, a także współdziałania z m.st. Warszawą oraz Marszałkiem Województwa Mazowieckiego w zakresie szeroko pojętej kultury.

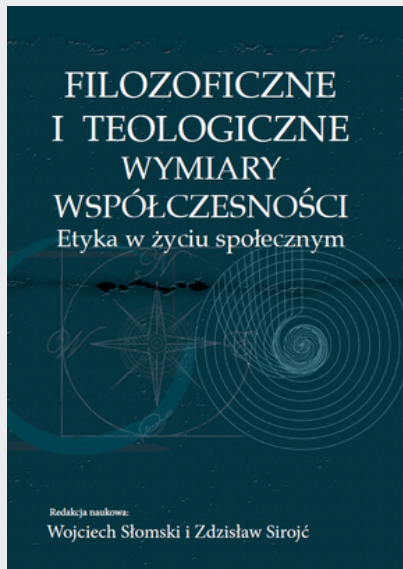

Migawki z wydarzeń jesień/zima

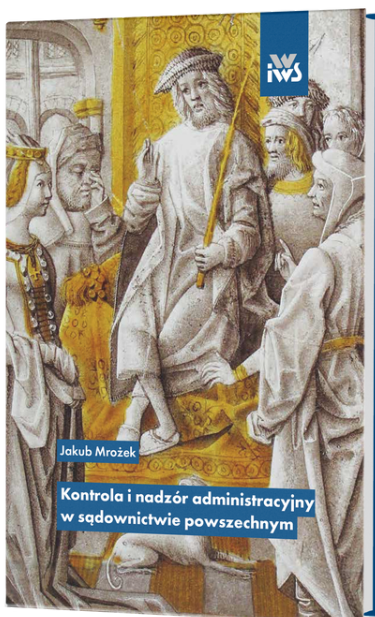
NOWOŚCI PUBLIKACYJNE

Redakcja naukowa: Wojciech Słomski,
Zdzisław Sirojć
**Filozoficzne i teologiczne wymiary współczesności.
Etyka w życiu społecznym**

Aspra JR 2022

Monografia jest efektem współpracy naukowej uczonych z różnych środowisk akademickich z Japonii, Polski, Portugalii, Słowacji, Ukrainy i Rosji. Autorzy poszczególnych prac poruszają istotne i aktualne problemy współczesności powiązane z historycznym podejściem, w szczególności w ujęciach: filozoficznym, etycznym i teologicznym. Zamieszczone artykuły to dorobek autorskich badań i przemyśleń związanych z szeroko pojmowaną filozofią życia społecznego. Dynamika wydarzeń politycznych, gospodarczych i społecznych, częste zmiany związane z szybkim tempem rozwoju społecznego wymagają aktualnych interpretacji.

Jakub Mrozek
**Kontrola i nadzór administracyjny w sądownictwie
powszechnym**

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru
Sprawiedliwości 2022

Dysertacja dotyczy jednego z bardziej skomplikowanych zagadnień z zakresu sądownictwa powszechnego w jego wymiarze organizacyjno-ustrojowym. Dotąd kwestie jego kontroli i nadzoru administracyjnego – według mojej najlepszej wiedzy – nie doczekały się opracowania monograficznego, i to tak rzetelnego i wyczerpującego. Ponadto warto zwrócić uwagę na praktyczne znaczenie recenzowanego opracowania, które oceniam jako duże, tak w odniesieniu do płaszczyzny stanowienia, jak i stosowania prawa. Wynika to zwłaszcza z zawarcia w pracy szeregu propozycji nowych rozwiązań legislacyjnych służących wypełnieniu luk w prawie oraz sugerowania określonych kierunków interpretacyjnych w przypadkach, w których występują wątpliwości na tle wykładni analizowanych przepisów.

Dariusz P. Kała

Ochotnicze straże pożarne. Komentarz

Wolters Kluwer 2023

Komentarz zawiera wytyczne dotyczące stosowania nowej ustawy o ochotniczych strażach pożarnych w praktyce (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490).

Autor omawia m.in. takie zagadnienia jak:

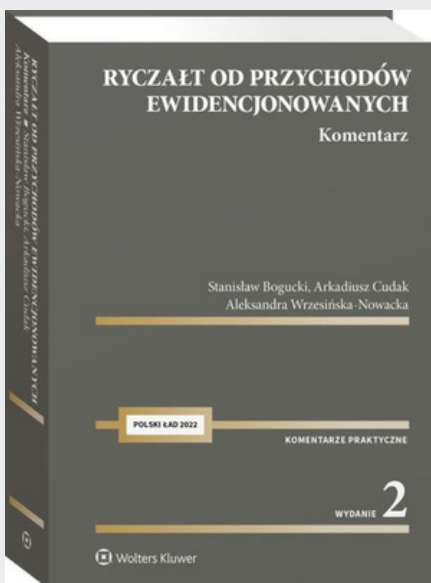
- zakres, wysokość i formy finansowania ochotniczych straży pożarnych,
- rodzaje świadczeń dla strażaków ochotników,
- relacje pomiędzy gminą a strażami, państwową strażą pożarną a ochotniczą strażą pożarną

W komentarzu przedstawiono najnowsze orzecznictwo dotyczące poruszanej tematyki, jak również postulaty de lege ferenda.

Czytelnicy znajdą tu odpowiedzi m.in. na następujące pytania:

- czy można różnicować stawki za ekwiwalent pieniężny dla strażaków OSP i strażaków ratowników OSP?
- jaka jest procedura wypłaty ekwiwalentu, i jakie są rozstrzygnięcia sądów w tym zakresie?
- co można finansować w ramach dotacji dla OSP?
- jakie elementy powinna zawierać umowa pomiędzy OSP a gminą?

Książka jest przeznaczona dla sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, pracowników samorządowych oraz strażaków.

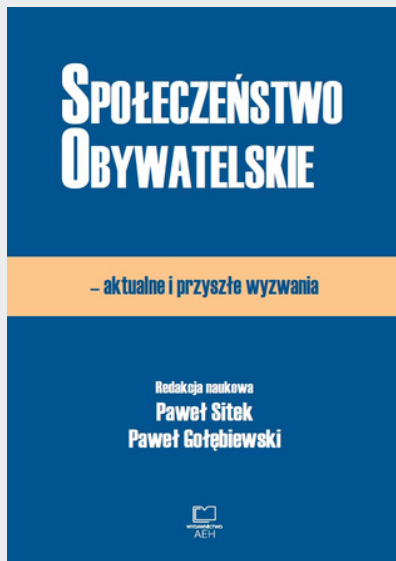

Arkadiusz Cudak, Stanisław Bogucki, Aleksandra Wrzesińska-Nowacka

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Komentarz, wydanie 2

Wolters Kluwer 2022

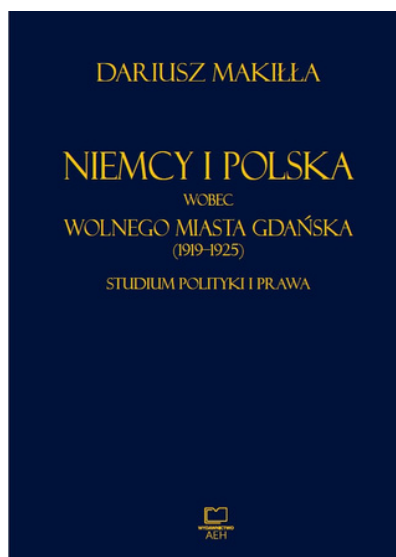
Komentarz zawiera analizę przepisów regulujących opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, zawartych w ustawie z 20.11.1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, a także przepisów wykonawczych do tej ustawy. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych to uproszczona forma opłacania podatku dochodowego, skierowana do osób prowadzących działalność gospodarczą. Podatek płaci się od przychodu, bez pomniejszania go o koszty. Autorzy omawiają m.in. zmiany ustawowe wprowadzone od 1.01.2022 r. wynikające z programu Polski Ład w zakresie rozwiązań dotyczących ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Redakcja naukowa: Paweł Sitek, Paweł Gołębiowski Społeczeństwo obywatelskie – aktualne i przyszłe wyzwania

Wydawnictwo AEH 2022

„Przedstawione do recenzji opracowanie obejmuje kwestie dotyczące problematyki aktywności społeczeństwa obywatelskiego. Książka zawiera rozdziały z dogłębną analizą wielu koncepcji w społeczeństwie obywatelskim, jak choćby „Idea narodu europejskiego wobec koncepcji obywatelstwa Unii Europejskiej”, „Istota praw człowieka i legislacji w kontekście społeczeństwa obywatelskiego – dwa aspekty praw jednostki we współczesnej demokracji”, czy „Świadomość prawna w społeczeństwie obywatelskim”. Warto jednak podkreślić, iż autorzy prezentowanej pracy weryfikują również kwestie przyszłości, przed jaką stoi prawo w tym zakresie. Książka nie stara się odpowiedzieć na wszelkie pytania dotyczące współczesnych wyzwań stojących przed społeczeństwem obywatelskim, jednak nie należy tego odbierać negatywnie. Autorzy poszczególnych rozdziałów zagłębiając się w tematyki istotne dla obywateli prezentują własne spojrzenie ujmując w nieszablonowy sposób istotne aspekty”.

Dariusz Makieła Niemcy i Polska wobec Wolnego Miasta Gdańska (1919–1925). Studium polityki prawa

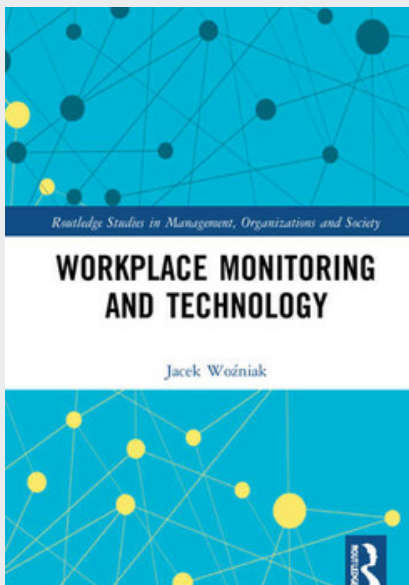
Wydawnictwo AEH 2022

„Przypadek Gdańska, z którego wraz z pobliskim mu obszarem utworzono w 1920 r. Wolne Miasto, był w stosunkach międzynarodowych okresu międzywojennego jednym z punktów, mających dla rozwoju i przebiegu kluczowe znaczenie. Będąc rezultatem traktatu pokojowego z Niemcami z 28 czerwca 1919r., kończącego I wojnę światową, wolne Miasto Gdańsk było pomyślane jako rozwiązanie kompromisowe, którego utworzenie miało zapobiec konfliktom zagrażającym porządkowi międzynarodowemu, ustanowionemu w ramach nowego, powojennego ładu politycznego. W rzeczywistości Wolne Miasto Gdańsk okazało się jednym z przykładów kreowania w stosunkach międzynarodowych miejsc, a także sytuacji, prowadzących do zaistnienia problemów, których i tak najczęściej nie można uniknąć. Mimo bowiem wysiłków podejmowanych w celu zaspokojenia różnych, niekiedy mocno sobie przeciwstawnych potrzeb dochodzi w nich z reguły do rozwiązań, które w istocie stają się punktami zapalnymi, zagrażającymi międzynarodowemu porządkowi.”.

Jacek Woźniak

Workplace Monitoring and Technology

Routledge 2023

Workplace Monitoring and Technology aims to showcase results of research and explanatory theories that influence employees' acceptance of the fact that work is monitored using ICT-based monitoring tools. Work monitoring, understood as obtaining, storing and reporting the results of collected observations, has always been a managerial task. Traditionally it was carried out by supervisors who, while overseeing the work of employees, would draw conclusions from their observations and implement corrective actions. The use of information and communication technologies (ICT) to monitor the working employee and their performance has changed the methods of monitoring, and the popularization of remote work has increased interest in searching for new monitoring systems using the full potential of new ICT solutions. The new developments in ICT have caused smart monitoring systems and new solutions to evolve in electronic work monitoring based on the Internet of Things and Artificial Intelligence, which enables nearly cost-free monitoring. However, scientific knowledge about them is limited, and above all, so is managerial knowledge about the reception of these tools by employees, while their misuse can cause considerable damage. Presenting a broad overview of the current state of different areas of scientific knowledge regarding smart and electronic monitoring systems of work performance, this book will be of relevance for academics within the fields of human resource management and performance management, and for similar groups of researchers in psychology and sociology.

Kazimierz Strzyczkowski

Prawo Gospodarcze Publiczne

Wolters Kluwer 2023, wydanie 7

Podręcznik jest kompleksowym i usystematyzowanym wykładem prawa gospodarczego publicznego przeznaczonym dla studentów prawa i administracji. W części ogólnej scharakteryzowano: źródła i zasady ustroju gospodarczego, gospodarcze wolności i prawa podstawowe, zadania i obowiązki państwa wobec gospodarki, jak również organizację podmiotów realizujących zadania prawa gospodarczego w ramach określonych funkcji. Część szczegółowa została podzielona zgodnie z dziedzinami tworzącymi prawo gospodarcze publiczne i zawiera: prawo działalności gospodarczej, prawo ochrony konkurencji, prawo pomocy publicznej, prawo pocztowe, prawo energetyczne, prawo telekomunikacyjne, prawo transportu lotniczego, prawo transportu kolejowego i prawo zamówień publicznych.

Książka przeznaczona jest zarówno dla studentów prawa, jak i aplikantów oraz praktyków, zainteresuje także pracowników naukowych specjalizujących się w prawie gospodarczym.

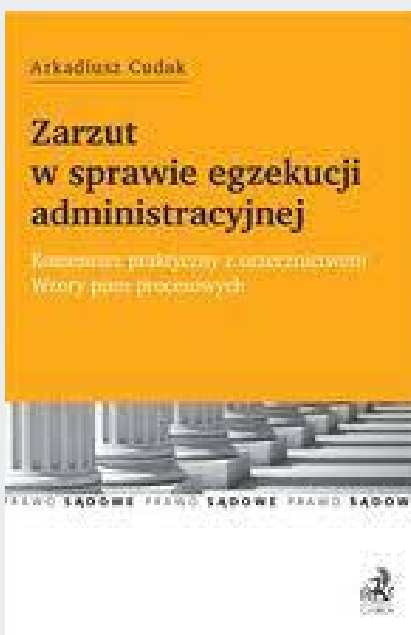

Redakcja naukowa: Anna Pawlak, Beata Skwarek,
Justyna Stadniczeńko, Oksana Petrenko

W trosce o rozwój i bezpieczeństwo dziecka we współczesnym świecie aspekty społeczno-prawne

Wydawnictwo AEH 2022

Niniejsza publikacja stanowi pokłosie współpracy wielu ośrodków akademickich, podmiotów edukacyjnych, organizacji społecznych i toczącej się dyskusji na arenie międzynarodowej na temat rozwoju oraz bezpieczeństwa dzieci we współczesnym świecie. W dobie XXI wieku jesteśmy świadkami intensywnych zmian, dzięki którym dokonał się olbrzymi postęp i rozwój wielu dziedzin życia przynoszących wymierne korzyści jednostkom, rodzinom i całym społecznościom. Równolegle w globalnej rzeczywistości obserwujemy niepokojące zjawiska prowadzące do patologii społecznych, łamania praw człowieka, przejawów nienawiści, agresji, przemocy itp. Podejmowanie tych kwestii w dyskusjach przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych z różnych dziedzin w konfrontacji z doświadczeniami w praktycznej działalności daje nieograniczone pole eksploracji, co służy poszerzaniu spektrum wiedzy teoretycznej i równie ważnej działalności praktycznej człowieka

Arkadiusz Cudak

Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej. Komentarz praktyczny z orzecznictwem. Wzory pism procesowych

C.H. Beck 2022

Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej to praktyczne omówienie, którego celem jest przede wszystkim analiza jednego z podstawowych środków zaskarżenia, przystępującego zobowiązanemu. W publikacji podjęto próbę przedstawienia wykładni znowelizowanych przepisów. Autor przeprowadza badania przede wszystkim w aspekcie efektywności materialnoprawnej ochrony zobowiązanego oraz umiejscowienia zarzutu w systemie środków zaskarżenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Autor uwzględnia najnowsze, bardzo obszerne, zmiany stanu prawnego. W wyniku nowelizacji wprowadzonej ustawą z 11.9.2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 2070 ze zm.), która weszła w życie 30.7.2020 r., nastąpiły istotne zmiany w systemie środków zaskarżenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym. Najgłębsze zmiany dotyczą właśnie zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej. Doszło bowiem do rozdzielenia obrony merytorycznej zobowiązanego od obrony formalnej.

ROZDZIAŁY W PUBLIKACJACH ZBIOROWYCH

Stanisław Stadniczeńko

Błędne rozumienie osobowej natury człowieka i uwarunkowania destrukcyjne rodziny we współczesnej cywilizacji

w: „W trosce o rozwój i bezpieczeństwo dziecka we współczesnym świecie aspekty społeczno-prawne”, Anna Pawlak(red.), Beata Skwarek(red.), Justyna Stadniczeńko(red.), Oksana Petrenko(red.), Warszawa, 2022

Ryszard Stachowski

Dlaczego nie doszło do jubileuszu?

w: „Demon aktywizmu Mieczysław Choynowski prekursor polskiej psychometrii”, Maryla Goszczyńska(red.), Warszawa, 2022

Wojciech Słomski

Etyka biznesu versus prawa ekonomii

w: „Filozoficzne i teologiczne wymiary współczesności. Etyka w życiu społecznym”, Wojciech Słomski, Zdzisław Sirojć (red.), Warszawa, 2022

Wojciech Słomski

Experience of Cryptocurrency Legal Regulation: Comparative Legal Analysis

w: „Business Success and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development During Global Crisis. Proceedings of the 40th International Business Information Management Association”, Sewilla, 2022

Aneta Kłopotcka

Gospodarstwa domowe jako uczestnicy rynku usług finansowych

w: „Finanse osobiste”, Krzysztof Waliszewski (red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak

Idea narodu europejskiego wobec koncepcji obywatelstwa Unii Europejskiej

w: „Społeczeństwo obywatelskie. Aktualne i przyszłe wyzwania”, Paweł Sitek (red.), Paweł Gołębiowski (red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak, Ksenia Kakareko

Konkurencja, synergia czy symbioza? Prawa człowieka w systemie Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej wobec standardów ONZ, Rady Europy i Unii Europejskiej

w: „System ochrony praw człowieka pierwszej generacji wobec nowych wyzwań cywilizacyjnych”, J. Jaskiernia(red.), K. Spryszak(red.) .Toruń, 2023

ROZDZIAŁY W PUBLIKACJACH
ZBIOROWYCH

Agnieszka Łukaszczyk

Konstytucyjne prawo do nauki i edukacji w konstytucjach Republiki Turcji i Rzeczypospolitej Polskiej

w: „Społeczeństwo obywatelskie. Aktualne i przyszłe wyzwania”, Paweł Sitek (red.),
Paweł Gołębiewski (red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak, Ksenia Kakareko

Konstytucyjne prawo rodziców do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego oraz religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniami

w: „W trosce o rozwój i bezpieczeństwo dziecka we współczesnym świecie aspekty
społeczno-prawne”, Anna Pawlak(red.), Beata Skwarek(red.), Justyna Stadniczeńko(red.),
Oksana Petrenko(red.), Warszawa, 2022

Arkadiusz Cudak

Obrona zobowiązanego w administracyjnym postępowaniu zabezpieczającym

w: „Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych w praktyce sądowej”, Robert Kulski (red.),
Warszawa, 2022

Wojciech Stomski

Passion and Impassivity in the Late Stoic and Early Christian Ethics

w: „Filozoficzne i teologiczne wymiary współczesności. Etyka w życiu społecznym”,
Wojciech Stomski, Zdzisław Sirojć (red.), Warszawa, 2022

Paweł Sitek

Potrzeba społeczna, aby przedmiot "Nauka Rozmowy" był realizowany systemowo w szkole

w: „Społeczeństwo obywatelskie. Aktualne i przyszłe wyzwania”, Paweł Sitek (red.), Paweł Gołębiewski (red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak

Prawo wobec śmierci

w: „Uszanujmy zmarłych. Problematyka ochrony starych cmentarzy i perspektyw prawa pogrzebowego.”, Tadeusz J. Zieliński(red.), Barbara Imiołczyk(red.), Joanna Troszczyńska-Reyman(red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak

Problem autokefalii w stosunkach międzynarodowych

w: „Polska nauka prawa międzynarodowego. Dziedzictwo przeszłości i wyzwania współczesności.”, Anna Szarek-Zwijacz(red.), Wojciech Szczepan Staszewski(red.), Anna Przyborowska-Klimczak(red.), Paulina Krukowska-Siembida(red.), Lublin, 2022

Aleksy Goettel

Samoopodatkowanie mieszkańców gminy jako przejaw aktywności społeczeństwa obywatelskiego

w: „Społeczeństwo obywatelskie. Aktualne i przyszłe wyzwania”, Paweł Sitek (red.), Paweł Gołębiewski (red.), Warszawa, 2022

Jarosław Wyrembak

"Społeczeństwo obywatelskie" – znaczy jakie?

w: „Społeczeństwo obywatelskie. Aktualne i przyszłe wyzwania”, Paweł Sitek (red.), Paweł Gołębiewski (red.), Warszawa, 2022

Arkadiusz Cudak

Środki zaskarżenia w sądowym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym – różnice i podobieństwa

w: „Symbolae Andreae Marciniak dedicatae. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Andrzejowi Marciniakowi”, Robert Kulski (red.), Józef Jagieła (red.), Warszawa, 2022

Wojciech Słomski

The teaching of the Moscow Patriarchate Orthodox Church about war and peace

w: „Selected social and political problems of the contemporary world”, Vladimir Tyminskiy (red.), Warszawa, 2022

Jacek Sobczak

W kwestii potrzeby zmian ustawy o cmentarzach

w: „Między prawem a polityką. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Hannie Suchockiej”, Tadeusz Wallas(red.), Krzysztof Urbaniak(red.), Bogumiła Kaniewska(red.), Poznań, 2023

Arkadiusz Cudak

Zakres kontroli sądowej administracyjnego postępowania egzekucyjnego – optymalny czy nadmierny poziom ochrony praw

w: „Wolności i prawa człowieka i obywatela w orzecznictwie sądów administracyjnych. Księga jubileuszowa na 100-lecie utworzenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego”, Roman Hauser (red.), Warszawa, 2022

ARTYKUŁY

Wojciech Słomski

Abortion – ethical thoughts

Humanum Międzynarodowe Studia Społeczno-Humanistyczne 44(1)

Among the problems of bioethics, abortion seems to arouse relatively the most disputes and evoke the most emotions. The ethical assessment of abortion also seems to depend on the purpose for which it is performed. Abortion applies not only to the mother and child, but also to the doctor, and due to statutory regulations, also to the entire health service. The main problem, in this case, is the doctor's right to refuse to perform the procedure for philosophical reasons.

[Link](#)

Darek Haftor, Natallia Pashkevich, Fabian von Schéele

Accounting for cognitive time in activity-based costing: A technology for the management of digital economy

Technological Forecasting and Social Change vol. 186

Human cognitive time has become a key asset of the digital economy, yet we lack the means to manage it. In response to that need, we propose a technology to manage cognitive time in economic organizations. This technology is called cognitive time-driven activity-based costing (CTABC), and it extends the established time-driven activity-based costing technology. CTABC accounts for human agents' cognitive time and the fact that cognitive time typically does not equal physical clock time for a given economic activity. CTABC also unearths a hidden lever effect that leads to considerable economic inefficiencies. An illustration of the proposed CTABC shows the limitations of contemporary approaches to cost assessments, which ignore errors caused by workers' cognitive time estimation. This paper contributes to the literature on cost accounting technology and the future of the digital economy. Specifically, it enriches the literature on the problem of the accuracy of employees' time estimates.

DOI: [10.1016/j.techfore.2022.122176](https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.122176)

Wojciech Maruchin

Analiza procedury abolicyjnej dotyczącej dochodów niezadeklarowanych do opodatkowania

Monitor Podatkowy 2022 (2)

Organy podatkowe borykają się na co dzień z problemem ustalenia, którzy podatnicy poprzez naruszenie obowiązków podatkowych mających charakter instrumentalny dopuścili się niezadeklarowania do opodatkowania uzyskanych dochodów lub przychodów. Niemożność znalezienia rozwiązania tego problemu stała się jednym z powodów dla wprowadzenia przez ustawodawcę do ustawy z 29.10.2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw¹ regulacji prawnych dotyczących procedury opodatkowania dochodów niezadeklarowanych do opodatkowania. Wydaje się, że poprzez te regulacje prawne ustawodawca opowiedział się za realizacją idei abolicji podatkowej, w zamian za zapłatę części podatku w stosunku do podatku, który byłby obliczony przy zastosowaniu zasad ogólnych w odniesieniu do dochodów lub przychodów, gdyby zostały one zadeklarowane w przeszłości przez podatników.

DOI: [10.32027/MOPOD.22.2.3](https://doi.org/10.32027/MOPOD.22.2.3)

Dariusz P.Kała

Appointing and dismissing a district commandant of the State Fire Service in Poland

TEKA Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie Vol.15, nr 1

The article is the first, original and only scientific study of the issue of appointing and dismissing district commandants of the State Fire Service in Poland. Thus it fills a gap in the science of law, which can be a reference point for judicial decisions. The article deals with such issues as the administrative nature of the appointment and dismissal, the prerequisites for the appointment and dismissal of the commandant and their proof, the procedure for the appointment and dismissal and the participation in them of the organs of the State Fire Service and the organs of public administration, the importance of the starost's opinion in these procedures, the importance of the loss of confidence in the appointment and dismissal of the commandant. The issue of the application of the Code of Administrative Procedure raised in the article plays an important role in these procedures. The article is based on the current legal status, exhaustively analyzed and applied judicial decisions and views of the science of law. The paper also refers to the views occurring in the procedures for appointing and dismissing commandants in other uniformed services.

DOI: [10.32084/tkp.4455](https://doi.org/10.32084/tkp.4455)

Aknur Zhidebekkyzy, Aisulu Moldabekova, Birganyam Amangeldiyeva,
Justas Streimikis

Assessment of Factors Influencing Pro-Circular Behavior of a Population

Economics & Sociology, 2022 15(3)

Circular economy is one of the best alternatives to the existing linear economy. Nowadays, environmental problems are widely discussed not only by scientists but also by politicians and business representatives. However, a number of barriers hinder the transition to a circular economy. Therefore, this paper aimed to determine the factors influencing the pro-environmental behavior of population, which directly affects the implementation of circularity principles. A quantitative approach based on the paradigm of positivism/realism was applied in this study. In the empirical part, the survey included an online questionnaire filled out in 16 regions of the Republic of Kazakhstan, which made for a total of 3448 respondents. The collected data were processed using the SPSS 25 software, and the hypotheses were tested using the Smart PLS 3 program. The results show that circular mindset, circular awareness, and external incentives significantly affect the pro-circular behavior of individuals and encourage shared consumption. This article contributes to the development of the theoretical basis of circular economy concepts and puts forward practical recommendations.

DOI: [10.14254/2071-789X.2022/15-3/12](https://doi.org/10.14254/2071-789X.2022/15-3/12)

Bożena Iwanowska

Basic analytical element of power legitimacy : The idea

Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne, vol. 75 (3)

The aim of the article is to present the concept of legitimacy of power throughout history in philosophical, political, and legal thought. Particular attention is paid to confronting political and sociological views, which place emphasis on the social reception and acceptance of power, with the concepts of lawyers, for whom formal aspects are more important. The author also introduces the English-speaking reader to a different way of understanding the term 'legitimacy of power' among Polish researchers, which is a result not only of their original scientific concepts, but also of semantic differences between the term itself in Polish and English.

DOI: [10.15804/athena.2022.75.06](https://doi.org/10.15804/athena.2022.75.06)

Agnieszka Bitkowska, Agnieszka Łukaszczuk-Walter

Budowa systemu zarządzania procesowego we współczesnych organizacjach

Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania GWSH, nr 19/2022

Wdrożenie zarządzania procesami biznesowymi polega na trwałym wprowadzeniu orientacji procesowej i zinstytucjonalizowanej kontroli procesów, realizowanej zgodnie z ogólnie przyjętymi regulacjami. Obejmuje ono następujące etapy: przygotowanie i planowanie projektu, inicjację i analizę procesu, identyfikację deficytów, opracowanie pożądanej koncepcji, doskonalenie i wdrożenie procesu oraz zakończenie projektu i jego ocenę. Zastosowanie podejścia procesowego pozwala na stały nadzór nad powiązaniem między realizowanymi procesami oraz korelacjami pomiędzy nimi, tworząc tym samym system zarządzania procesowego w organizacji. Celem artykułu jest przedstawienie uwarunkowań tworzenia systemu zarządzania procesami biznesowymi, z uwzględnieniem aspektu organizacji sektora administracji publicznej.

DOI: [10.53259/2022.19.01](https://doi.org/10.53259/2022.19.01)

Dawid Stadniczeńko

Children's Rights in the Digital Environment Under the Convention on the Rights of the Child

Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie, 15(2) 2022

The aim of this paper is to explain, based on the 1989 Convention on the Rights of the Child and its General Comment No. 25, how States Parties should implement the Convention in relation to the digital environment and provide guidance on appropriate legal, policy and other measures to ensure full compliance with their obligations under the Convention and its Optional Protocols in view of the opportunities, threats and challenges of promoting, respecting, protecting and fulfilling all children's rights in the virtual environment. The author points out the current main threats in the execution of children's rights in the digital environment and the challenges faced in this regard by the state authority, governmental and non-governmental organizations and the private sector.

DOI: [10.32084/tkp.4794](https://doi.org/10.32084/tkp.4794)

Dariusz Makitła

Constitutional law-making process in Polish Commonwealth between the 16th-18th Centuries

Historia Constitucional, 2022 (23)

The aim of this work is to present the constitutional law-making process in the Commonwealth of Poland, which was established as a merger of Poland and Lithuania in 1569. The system of the state was defined in the constitution of the Coronation Sejm of King Stefan Batory in 1576, adopted on the basis of a resolution prepared during the Election Sejm of the first elected king, Henry de Valois, 1573. The provisions of the resolution were called *Articuli Henriciani* after the king. The constitution provided for a hierarchy of norms determining the position of the organs: the King, the Sejm and the Council of the Kingdom, which were united in one supreme sovereign state organ with the power to make law achieved by consensus.

DOI: [10.17811/hc.voi23.788](https://doi.org/10.17811/hc.voi23.788)

Barbara Sypniewska

Counterproductive behavior and job satisfaction – based on the study of Polish employees

Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/Politechnika Śląska (164)

There is a growing interest among many researchers in the issue of workplace behavior of employees (Gruys, Sackett, 2003). In the literature, these behaviors are defined as, for example, workplace violence, deviancy (Robinson, Bennett, 1995), retaliation (Skarlicki, Folger, 1997), revenge (Bies et al., 1997), bullying, emotional cruelty (Keashly, 1998), mobbing (Zapf, Einarsen, 2005) theft, sabotage (Ambrose et al., 2002), rudeness (Andersson, Pearson, 1999), revenge (Bies, Tripp, 2005). Counterproductive work behavior (CWB) embedded in the above concepts and the discovery of possible predictors of these behaviors is of particular interest to researchers. Additional studies may increase the understanding of why employees engage in CWB. Some studies have focused on the main effects of stressors and personality (Herscovici et al., 2007). Other studies have focused on examining the relationship between CWB and job satisfaction. Much empirical evidence (Dalal, 2005; Judge et al., 2006) revealed that job satisfaction negatively correlated with CWB directed at both the individual and the organization (Mount et al., 2006). In the study presented here, it was hypothesized that job satisfaction has a direct relationship with CWB, such that those who are dissatisfied with their jobs are more likely to engage in CWB that harm the organization and individuals.

DOI: [10.29119/1641-3466.2022.164.36](https://doi.org/10.29119/1641-3466.2022.164.36)

Marijnván Dijk, Giuseppe Leonardi, David López Pérez, Joanna Rączaszek-Leonardi

Co-regulation of movements during infant feeding

Infant Behavior and Development, 2022, vol. 69

The process by which infants move from liquid feeding to caregiver-assisted spoon feeding of semi-solid food is quite a dramatic transition. In previous studies, we observed that in the weeks after the introduction to solid food, mother-infant dyads showed increased co-regulation and synchronization of their respective feeding behaviors (e.g. offering food, accepting/refusing, timing). Learning this new way of feeding and eating requires that infants coordinate their position and movements with the complementary position and movements of the caregiver. The present study augments the category-based analysis of this co-regulation by the analysis of coupling in the dyads based on automatically extracted movement data. Previously collected video data from 10 mother-infant dyads were re-analyzed for the purpose of this study. Movement trajectories of mother's hand and infant's face were obtained by applying an automatic movement detection algorithm (TLD, Kalal et al., 2012; for applications to mother-infant interactions see López Pérez et al., 2017). Coordination was assessed by the method of Diagonal Cross Recurrence Profiles (DCRP), which expresses the degree of synchronization at different time lags. Profiles for each dyad from two different occasions --with one visit in the first week of solid feeding and one approximately 4–5 weeks later-- were compared. The results showed that, on average, most synchronization occurred in the first visit at lag 0. In the second visit there was an average delay in synchronization of about 1 s, with leading behavior starting from the infant. This suggests that the coordination was initially closely synchronized and became somewhat looser over time. Possibly, infants have begun to anticipate and guide the feeding movements enacted by the mother. However, our findings underline the idiosyncratic and complex nature of co-regulation of movements during the introduction of solid food. Whereas some dyads showed signs of increased organization, others seemed to disorganize, re-organize, or showed no organization at all. Many (interacting) factors --both individual and contextual-- may be responsible for the observed differences between dyads. Further research is needed to understand why specific synchronization pathways emerge and whether and how these might relate both to later feeding and eating and to the emergent patterns of participation.

DOI: [10.1016/j.infbeh.2022.101755](https://doi.org/10.1016/j.infbeh.2022.101755)

Radosław Wiśniewski, Piotr Daniluk, Aneta Nowakowska-Krystman, Tomasz Kownacki

Critical Success Factors of the Energy Sector Security Strategy: The Case of Poland

Energies, 2022, 15(17)

The aim of this article is to identify important factors that determine the strategy of the energy sector. It has been assumed that the determinants of this strategy are goals related to the energy security of a European Union member state and the reduction of environmental pollution and anthropogenic pressures. Therefore, this article uses the method of the strategic analysis of critical success factors (CSFs), applied to the energy sector. As the name implies, in this method, factors that determine energy strategies, relating to the economic, technological, political, social and ecological spheres, were identified. Poland served as a case study. Research was carried out by experts in the energy sector and people working with this sector in order to determine the significance of the most important CSFs related to the energy security strategy. This approach is based on an evolutionary approach to creating a security strategy. The proposed analysis is a new proposal for a sectorial analysis based on the application of benchmarking, taking into account, in particular, the current conditions for the development of the energy sector. Our findings indicate that: European Union countries have different energy strategies, resulting from an evolutionary approach. The member states of the European Union create individual solutions in the field of energy strategies, which are conditioned by many factors, the most important of which are the geographic and physical location of a country on the European continent, economic and social contexts, and environmental as well as political conditions. According to Polish experts, the key success factors in building an energy strategy stem mainly from the economic and political areas, followed by the technological area, while the environmental and social areas are the least important. The authors hope that the article will serve to popularize the use of CSFs in scientific research, which can then translate into improved government policies for the energy sector.

DOI: [10.3390/en15176270](https://doi.org/10.3390/en15176270)

Dariusz Makitła

Czy twórczość Jana Kochanowskiego może być źródłem poznania prawa?

Miscellanea Historico-Iuridica, 21(2)

Poznawcza funkcja dzieł literackich pozostaje z reguły w bezpośrednim związku z kontekstem społecznym, historycznym czy kulturowym, stanowiąc odzwierciedlenie za pomocą fikcji literackiej wiedzy o tym, co miało rzeczywiście miejsce, względnie tego, co mogłoby zaistnieć, będąc w utworze literackim wyrazem projekcji rzeczywistości. W tym znaczeniu możliwe jest odniesienie się przez twórcę dzieła literackiego do właściwych rzeczywistości, w których działał, stosunków prawnych, ale tak-że ustrojowych, jeśli ich przedstawienie w prezentowanym dziele ma znaczenie dla tworzącej je fikcji literackiej. Jeśli więc przyjąć, że projekcja literacka, nawet fikcyjna, przedstawia ciąg wydarzeń, a jednocześnie osadzona jest w określonych, właściwych dla czasu powstania utworu kontekście, w tym wypadku obejmującym także właściwe epoki stosunki prawne i ustrojowe, dzieło literackie może w ten sposób wypełniać funkcję poznawczą w zakresie poznania dziejów prawa czy ustroju. W oparciu o te założenia zbadaniu poddana została tragedia Jana Kochanowskiego "Odprawa posłów greckich", zaprezentowana w 1578 r. w obecności pary królewskiej podczas uroczystości weselnych ówczesnego podkanclerzego koronnego, Jana Zamoyskiego z Krystyną Radziwiłł. Obowiązujący pogląd, że dzieło J. Kochanowskiego odzwierciedlało w sferze swojej fikcji literackiej przebieg obrad dawnego Sejmu polskiego z II poł. XVI w., który posłużył ich twórcy do prezentacji kwestii politycznych i ideowych ówczesnej epoki, został poddany weryfikacji w odniesieniu do koncepcji źródeł poznania prawa. Rezultatem badania dzieła literackiego J. Kochanowskiego, zwłaszcza tych części, w których można było wykazać odniesienie się przez autora do kwestii prawnych i ustrojowych jest uznanie, że sposób ich prezentacji może być potraktowany jako szczególne, historyczne źródło poznania prawa, w którym istotną rolę, na zasadzie instrumentu, służącego jego poznaniu, odgrywa kontekst historyczny, ale także polityczny, będący podstawą fikcji literackiej.

DOI: [10.15290/mhi.2022.21.02.03](https://doi.org/10.15290/mhi.2022.21.02.03)

Wojciech Stomski

The dignity of the human person in the teaching of Blessed Stefan Cardinal Wyszyński

Pedagogika Katolicka, 2023, (1)

An attempt to define 'personal dignity' in Catholic social teaching. Dignity is an internal, innate and natural mark of man, independent of the social and historical context. Society and history do not give it to man, but have a duty to respect and protect it. It applies in the same way to men and women, children, old and young people, healthy and disabled people, poor and rich. All people, having the same nature and origin, enjoy equal dignity (CCC 1934). Since all people are equal in dignity, the basis of any theory or practice that differentiates people on the basis of their dignity collapses. Human dignity is the most general norm of the socioeconomic order. It allows you to analyze and evaluate the existing reality, while social principles describe individual levels of socio-economic life, telling how to shape them in order to secure and affirm the human person. Although Christianity primarily emphasizes the religious dimension of human dignity, the formulation of the Letter to the Galatians (Gal 3:28) reveals its social dimension – its universality, which did not have to and does not have to mean equality in every respect.

[Link](#)

Samuel Ribeiro-Navarrete, Marinko Skare, María de las Mercedes de Obesso

Digital transformation and European small and medium enterprises (SMEs): A comparative study using digital economy and society index data

International Journal of Information Management, vol.68

Digital transformation is profoundly transforming SMEs' business activities, bringing about comparative advantages and associated risks. Previous studies on digital transformation and SMEs focus on technology adoption, innovation, new value creation, and dynamic capabilities. However, it is unclear how digital technology affects SMEs' specific business activities. We study SMEs' customer access, increasing competition, external funding or access to finance, rising input costs, skilled labor shortages, exogenous shocks, global crises, and regulatory issues. This study aims to fill the literature gap by exploring the impact of digital technology, using digital economy and society index (DESI) as proxies for the SME issues. We use DESI and SME data from a survey on European enterprises' access to finance. We find that digital transformation strengthens SMEs' ability and flexibility to address main business issues. Furthermore, findings reveal that digitally transformed SMEs have fewer concerns about access to new and traditional customers, competition changes, access to finance, increasing input costs, external shocks, and regulatory changes.

DOI: [10.1016/j.ijinfomgt.2022.102594](https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2022.102594)

Anna Makuch, Urszula Soler, Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz

Disinformation in Polish Society in 2021 – Trends, Topics, Channels of Transmission

Polish Political Science Yearbook, vol. 52 (2023)

A questionnaire-based study conducted in October 2021 provided analytical material on the degree and sources of disinformation in Polish society. The material has representative qualities and is the first comprehensive research project in Poland to cover issues regarding information security in such breadth and detail. The paper aims to analyse and present a study on disinformation in Polish society conducted on a representative group of Poles in 2021. The project's key research questions are: How receptive is the Polish public to disinformation content? What are the channels of information provided to Poles? Is the notion of disinformation familiar to the Polish audience, and do the recipients of media content search for methods to verify disinformation? The analysis and interpretation of the results identified some important features of the Polish disinformation map. The concept of disinformation is now commonly familiar to the Polish public (86%), and the sensitivity to content credibility can be regarded as high; the respondents were found to verify information, actively searching through various sources. Disinformation is rife in climate, energy (52%), and health (44%).

[Link](#)

Maria Sierpińska

Dividend Policy of Listed Energy Companies in Poland

Inżynieria Mineralna, 2022, nr 3

The discussed problem of dividend policy in energy companies is extremely important in the context of the need to restructure the sector and move away from coal as an energy carrier in favor of renewable sources. In this light, the strategy of distribution into profits retained in the company and profit transferred to shareholders becomes important. The dividend policy is shaped by many macroand microeconomic factors. In the current economic situation, factors such as the overall economic situation, inflation and the stock market situation, the net profit generated, the level of corporate debt, or the need to maintain financial liquidity play a significant role in it. The dividend policy affects the capital structure and the cost of its acquisition, which determines the profitability of restructuring projects. The research hypothesis is that the lack of a stable dividend policy is a significant cause of the undervaluation of energy companies on the stock exchange. The market valuation of the companies studied was much lower than their book value. However, the calculated Pearson linear correlation coefficients do not confirm this hypothesis. The dividend rate is only one of many factors that contribute to the undervaluation of energy companies on the stock exchange. It diminishes the possibility of obtaining equity capital on the stock exchange in the form of a new series of shares, and at the same time maintains a rational capital structure.

DOI: [10.29227/IM-2022-01-04](https://doi.org/10.29227/IM-2022-01-04)

Dezhen Li, Yuting Bai, Pingping Yu, Muhammad Saeed Meo, Alvena Anees, Saif Ur Rahman

Does institutional quality matter for environmental sustainability?

Frontieres in Environment Science, 2022(6)

The prime objective of the study is to examine the asymmetric effect of institutional quality and other control variables on environmental sustainability in G7 economies. The study examined data from 1986 to 2020 using a nonlinear ARDL (NARDL) technique. The outcomes of the study show heterogeneous results for the sampled economies. The findings confirm the asymmetric relationship between institutional quality, foreign direct investment, trade openness, and economic growth, and environmental sustainability in G7 countries. Furthermore, the study finds that neglecting the series' inherent nonlinearities may lead to misleading inferences. The findings suggest that policies should be based on individual country characteristics and that no single policy can be a good fit for devising environmental sustainability measures.

DOI: [10.3389/fenvs.2022.966762](https://doi.org/10.3389/fenvs.2022.966762)

Marcin Staniewski, Katarzyna Awruk, Giuseppe Leonardi,

Entrepreneur's Family Communication Questionnaire — Psychometric properties of the tool

Technological Forecasting and Social Change, vol. 190, 2023

Entrepreneurial success is related to many factors, among which, those relating to the psychological dimensions of the successful (or unsuccessful) entrepreneur are often overlooked and rarely studied. In particular, some of the most significant psychological determinants of entrepreneurial success may be rooted in the family of origin, such as the patterns of family communication. Family communication in relation to entrepreneurial success has been the object of some research but only in the context of communication within family businesses. The current study presents the theoretical basis and the stages of development of a tool to measure communication in entrepreneurs' families, irrespective of the fact that those families run their own business or not. The main objective of the study was to evaluate the psychometric parameters (factor structure, reliability, validity) of the proposed Entrepreneur's Family Communication Questionnaire (EFCQ). The tool we propose, though inspired by other existing tools measuring the quality of communication within families, is new as it includes a scale specifically devoted to the quality of the communication related to entrepreneurial behaviors, and hence is expected to be useful in a more comprehensive study of psychological determinants of entrepreneurial success we are presently conducting. The validation study results we obtained are promising and confirm that the proposed tool has good psychometric parameters.

DOI: [10.1016/j.techfore.2023.122418](https://doi.org/10.1016/j.techfore.2023.122418)

Wojciech Słomski

Ethical relativism and business ethics

Humanum. Międzynarodowe Studia Społeczno-Humanistyczne, vol. 45 (2)

The mere fact of the existence of a global market does not constitute an argument definitively decisive for the issue of ethical relativism, but it allows to question the thesis that people brought up in different cultures have completely disproportionate ideas about what is ethically good or bad. And ethics, as I mentioned, can develop only on condition that we reject the thesis about the relativity of moral norms. It should therefore be emphasized that the answer to the question about the legitimacy of ethical relativism is given by business ethics not only with regard to economic activity, but concerns the entirety of our moral life.

[Link](#)

Xiaojuan Li, Muhammad Saeed Meo, Noshaba Aziz, Hira Arain, Diogo Ferraz

Effects of Inbound Tourism on the Ecological Footprint. An Application of an Innovative Dynamic Panel Threshold Model

Frontieres in Environment Science, 2022(5)

This study uses a new and innovative dynamic panel threshold technique to examine the relationship between inbound tourism and ecological footprint (EF). This method was applied to the 10 most popular destinations spanning 1995–2021. These findings demonstrate that inbound tourism and EF have a threshold effect. To be specific, we find that only a certain threshold of tourism is beneficial to the environment; beyond that point, increasing tourism is likely to cause EF. Additionally, economic growth, infrastructure investment, and energy all benefited the EF. But water availability negatively affects EF.

DOI: [10.3389/fenvs.2022.910999](https://doi.org/10.3389/fenvs.2022.910999)

Luis René Vásquez-Ordóñez, Carlos Lassala, Klaus Ulrich, Samuel Ribeiro-Navarrete

Efficiency factors in the financing of renewable energy projects through crowdlending

Journal of Business Research Volume 155, 2023, 113389

Even in the current critical situation, with governments and economies needing to reduce the levels of greenhouse gases, financing renewable energy investments remains challenging. Economic growth and technological development have driven the creation and growth of digital platforms and innovative solutions such as crowdlending. Crowdlending has a lot of potential because it embraces funders' motivations beyond mere economic ones. This work provides evidence on variables that influence the performance of crowdlending campaigns for renewable energy projects.

DOI: [10.1016/j.jbusres.2022.113389](https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2022.113389)

Wojciech Słomski

Ekonomické Dilemy Dnešného Sveta

Perspectives – Journal on Economic and Social Issues, No.2/2021

Dôležité ekonomické otázky predstavujú často zložité dilemy, na ktoré je možné dať rôzne odpovede, čo potvrdzuje aj historická skúsenosť. V klasických ekonomických teóriách zohráva svoju úlohu snaha o hľadanie motivácie človeka k dosahovaniu zisku a o fungovanie podnikov. Na samotný zisk je však možné nazerať rôznymi spôsobmi. V dnešnej dobe sa objavuje čoraz viac teórií spochybňujúcich pôvodné nazeranie na absolútnu pozíciu zisku ako hlavnej motivácie k podnikateľskej činnosti. Úlohou článku je definovať aj ďalšie ekonomické dilemy, ktorými sa zaoberajú dnešní autori v rôznych oblastiach vedeckého výskumu. Kľúčové slová: ekonomika, dilemy, hospodárska etika.

[Link](#)

Radostaw Wiśniewski, Piotr Daniluk, Tomasz Kownacki, Aneta Nowakowska-Krystman

Energy System Development Scenarios: Case of Poland

Energies, 2022, 15(8)

Faculty of Political Science and International Studies, University of Economics and Human Europe's ambition to be the first climate-neutral continent and to achieve net-zero greenhouse gas emissions by 2050 will result in changes to the energy systems of many countries. This overlaps with the principles of circular economy, energy independence, and the continuity of operations enshrined in many national and regional documents. From the above, a scenario based on renewable resources emerges. However, in a country such as Poland, with conventional energy sources and large state participation in the sector, is this feasible? The authors assumed that the urgent need for a turbulence-sensitive analysis of energy sector changes can be met by using a new view, defined by the authors as a matrix of four oceans scenarios. Black, Grey, Red and Green scenarios are determined by the proportion of the state and the local-community sector. Then, assuming the possibility of introducing two of them by 2050—Green (radical) and Red (competitive)—empirical research was carried out on a purposively selected group of experts. The business model of the sector was analyzed in terms of six links that create economic and social value: energy sources, energy producers, transmission networks with infrastructure, energy storage, energy system management and energy consumers. According to experts, development of business model links will be based on the Red scenario. Thus, we get a picture of a model that should be considered by politicians, scientists, as well as a wide audience that absorbs the effects of environmental pollution.

DOI: [10.3390/en15082962](https://doi.org/10.3390/en15082962)

Wojciech Maruchin

Ewolucja przepisów prawa podatkowego w zakresie opodatkowania CIT

Monitor Podatkowy. 2023 (1)

Ustawodawca dokonał wielu istotnych zmian w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych poprzez uchwalenie noweli z 7.10.2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Wśród przepisów zawartych w tej noweli należy wskazać zarówno takie, których uchwalenie miało na celu zmianę obowiązujących regulacji prawnych, jak i takie, których celem było zawieszenie lub uchylenie obowiązujących przepisów.

[Link](#)

Jacek Sobczak, Ksenia Kakareko

Evaluation of Compliance with the Provisions of the European Charter for Regional or Minority Languages in the Light of the First Report of the Republic of Poland

Białostockie Studia Prawnicze, 2022 vol. 27 no. 4

Poland's ratification of the European Charter for Regional or Minority Languages has imposed several obligations on the Republic of Poland. At the moment of ratification, Poland indicated which languages would be considered regional or minority, referring to the Act on National and Ethnic Minorities and Regional Language. This article outlines the mechanism for assessing Poland's compliance with the Charter and indicates which responsibilities rest with the executive power that needs to present detailed reports on the Charter's implementation to the Secretary General of the Council of Europe. The article presents the contents of the first report from 2010. It also shows the position of the Committee of Experts that initially evaluated the 2010 report, while analysing the existing normative acts in Poland in this regard to other regulations and actual practices. The activities of the Committee of Experts resulted in a report suggesting recommendations submitted to the Committee of Ministers of the Council of Europe. The Polish government referred to the Report of the Committee of Experts with its comments and objections. Based on all these documents, the Committee of Ministers of the Council of Europe formulated recommendations for Poland, fully sharing, despite the reservations of the Republic of Poland, the position of the Committee of Experts. From the content of the documents analysed in this article, it follows that the Committee of Ministers of the Council of Europe believes that Poland still has a lot of work to do in promoting awareness and tolerance of regional or minority languages. Poland also needs to improve in the field of education, relating to media, and finally in the delicate matter of communication between minorities and public authorities.

DOI: [10.3390/e24091314](https://doi.org/10.3390/e24091314)

Agnieszka Białek, Małgorzata Czerwonka

Fatty Acid Composition of Pseudocereals and Seeds Used as Functional Food Ingredients

Life 2023, 13(1), 217

In recent times, the popularity of seeds, other than cereals, in the diet has systematically grown. The fat contained in these products significantly affects their energy value as well as their biological and physicochemical properties, including their susceptibility to oxidation. The objective of this study is to evaluate the fat concentration and fatty acid (FA) composition of popular non-spice seeds used in food as a substitute for cereals or a functional additive. The research material consisted of thirteen groups of seeds derived from the following plants: amaranth, blue poppy, buckwheat, chia, flax, hemp, canihua, milk thistle, pumpkin, plantago, quinoa, sesame, and sunflower. The fat contents and fatty acid profiles differed significantly between the tested products and were dependent on the plant species. In all products, polyunsaturated fatty acids (PUFAs, 40–80% of total FAs) dominated. Linoleic acid was the main FAs in most tested seeds. The exceptions were chia and flax seeds, which were characterized by very high contents of α -linolenic acid, respectively, 62.0 and 51.4% of the total FAs. The share of monounsaturated FAs (mainly oleic acid) in the total FAs content was between 6 and 40%.

DOI: [10.3390/life13010217](https://doi.org/10.3390/life13010217)

Alon Tomashin, Giuseppe Leonardi, Sebastian Wallot

Four Methods to Distinguish between Fractal Dimensions in Time Series through Recurrence Quantification Analysis

Entropy 2022, 24(9)

Fractal properties in time series of human behavior and physiology are quite ubiquitous, and several methods to capture such properties have been proposed in the past decades. Fractal properties are marked by similarities in statistical characteristics over time and space, and it has been suggested that such properties can be well-captured through recurrence quantification analysis. However, no methods to capture fractal fluctuations by means of recurrence-based methods have been developed yet. The present paper takes this suggestion as a point of departure to propose and test several approaches to quantifying fractal fluctuations in synthetic and empirical time-series data using recurrence-based analysis. We show that such measures can be extracted based on recurrence plots, and contrast the different approaches in terms of their accuracy and range of applicability.

DOI: [10.3390/e24091314](https://doi.org/10.3390/e24091314)

Tomasz Szopiński

Holding accounts in several banks – a conscious or reckless consumer?

Economic Research-Ekonomska Istraživanja, 2022

Service providers are in a fierce competition for their clients' loyalty, encouraging them to participate in loyalty programs or to install mobile applications. Split loyalty is becoming more popular on the banking services market. This means that customers are loyal to two or three companies or service providers by buying or using their products or services interchangeably. This phenomenon may be further explained by the liberalization of the banking sector, for example through the Payment Services Directive (PSD2). Whilst the unbanked are a commonly analyzed subject, the overbanked have not yet been examined in the literature. The aim of the current article is to answer the following question: is having accounts in multiple banks connected with customer recklessness or consumer awareness? The analysis carried out by the author of this paper shows that people who have accounts in many banks: are aware of the guaranteed amounts of deposits in banks operating in Poland, compare offers in different banks, and are less likely to be victims of phishing. Results show that awareness increases with respondents' age. Age is a variable which directly and indirectly affects the number of accounts held in different banks.

DOI:[10.1080/1331677X.2022.2142806](https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2142806)

Wojciech Słomski

Human subjectivity as the source of social thought of Blessed Cardinal Stefan Wyszyński

Pedagogika Katolicka, 2022 (31)

Social life is human life in society, in socialization. Society is the space of human life, therefore it cannot stand before or over a human being, and it cannot seize him nor block the way to his aspirations. Social development takes place as a result of confronting human aspirations with a given social system. In the relation of human (person) versus community, one should realize that the human is an independent subject of social life. The community, on the other hand, is a secondary subject, that is, it exists in persons and through persons. Hence, the vocation of the community, along with all institutions, is to serve man, and not to pursue goals for oneself. In turn, there is no contradiction between the good of the human person and the good of society. The human person is the source and at the same time the goal of social life. It is an autonomous subject of action, thus realizing its own perfection. Man, as a personal being and a subject of law, is "stronger" in his being than various communities (family, nation, state, Church), because he exists in himself as a subject, while all communities are constituted by interpersonal relations. And the existence of a relationship requires a correlation, i.e. a second subject "between" which (subjects) there may be a relational unity-bond. And it is through "inter-human" relations that human society is constituted. On the other hand, the relational way of being is weaker than that of "absolute", subjective. Without human persons, there is no community, and man as a subject can exist without a community and not lose his existence by losing relations with other people.

[Link](#)

Agata Sierpińska-Sawicz, Maria Sierpińska

Impact of dividend payments by listed oil and gas companies on their valuation

Gospodarka Surowcami Mineralnymi – Mineral Resources Management
2022;38(3)

The authors present the results of empirical research in which they assume that the dividend yield of companies from the oil and gas sector influences the value of the company depending on the level of investments shaping the book value of shares, and that the dividend yield affects the duration of the return on capital expressed as the price to net profit ratio, and thus the level of company risk. The calculated Pearson linear correlation coefficients show an insignificant influence of the dividend yield on the value of companies from the oil and gas sector. This value is determined by a number of other factors. The study is based on statistical data for 2010–2020 derived from Warsaw Stock Exchange Yearbooks.

DOI: [10.24425/gsm.2022.142788](https://doi.org/10.24425/gsm.2022.142788)

Magdalena Broś-Konopielko, Agnieszka Białek, Monika Johnie, Krzysztof Czajkowski

Increased LC PUFA Levels in the Serum of Pregnant Women and Their Children as a Result of Dietary Supplementation with ‘Omega’ Fatty Acids

Nutrients, 2023, 15, 231

Essential fatty acids (EFA) and long-chain polyunsaturated fatty acids (LC PUFA) are considered the most valuable bioactive fatty acids (FA) of the greatest importance for the mother's and child's health (e.g., placentation process, labor course, development of the central nervous system, visual acuity, cognitive functions), which results in dietary recommendations concerning EFA and LC PUFA intake in the diet of pregnant women. In this study, we aimed to evaluate the frequency of different food products consumption and 'omega' dietary supplements usage in groups of pregnant women. We also measured n-3 and n-6 FA content in serum samples of pregnant women and their children with the GC-FID technique, estimated the efficacy of applied supplementation, and compared the usefulness of different dietary supplements dedicated for pregnant women. 'Omega' dietary supplements effectively increased LC PUFA in the maternal blood (EPA, $p = 0.0379$; DHA $p < 0.0001$; n-3 PUFA, $p < 0.0001$), which penetrated the umbilical cord (EPA, $p = 0.0131$; DHA, $p = 0.0288$). If fish and seafood consumption is not enough, dietary supplements of the highest quality may provide sufficient LC PUFA without apprehension of MetHg contamination. 'Omega' dietary supplementation seems the most efficient way of providing an optimal supply of LC PUFA for the developing child from the earliest stages of development, which will bring advantages in the child's future life and its health.

DOI: [10.3390/nu15010231](https://doi.org/10.3390/nu15010231)

Beata Zatwarnicka-Madura, Robert Nowacki, Iwona Wojciechowska

Influencer Marketing as a Tool in Modern Communication —Possibilities of Use in Green Energy Promotion amongst Poland's Generation Z

Energies 2022, 15(18)

Generation Z is gaining more and more importance in the market—not only is it attaining purchasing power, but it is also setting trends. This is the generation that spends a lot of time on various social media channels, and the content posted there is a source of information, inspiration and motivation for them. Its representatives are very skeptical about traditional marketing messages, so the best way to reach them is to use influencer marketing. They are also sensitive to environmental problems and ecology. For this reason, the purpose of this paper was to identify the possibility of using influencer marketing to promote green energy in the perspective of Generation Z in Poland. The CAWI method of research was carried out April–June 2022 on a sample of 533 people aged 18 to 26, selected using a quota method. The analysis used statistically significant structure indices (percentages) and measures of correlations between the variables. The results presented confirmed the enormous popularity of social media among the representatives of Generation Z, as well as the great involvement of young consumers in tracking the activity of influencers. More than half of the respondents indicated the usefulness of influencers promoting green energy, but at the same time the vast majority of them declared that the choice of green energy in their case was determined by the opinions of other people, and that the role of influencers was negligible.

DOI: [10.3390/en15186570](https://doi.org/10.3390/en15186570)

Stanisław Brzeziński, Agnieszka Bitkowska

Integrated Business Process Management in Contemporary Enterprises – a Challenge or a Necessity?

Contemporary Economics, 2022 vol. 16 (4)

The progressing globalization processes and new technological solutions require the organization to constantly adapt to changes taking place in the environment. More and more companies implement process management, both at the strategic and operational levels, considering the project and knowledge perspective. The article aims to show the usefulness of building the concept of integrated process management, based on the triad: processes, projects, knowledge in modern enterprises. The following research methods and techniques were used in the article: analysis of the literature on the subject, comparative analysis of the results of research carried out in the world, and the effects of own research carried out in Poland. The research has shown that usefulness of integrated business process management is ensured by the coordination of processes and links with strategic and operational assumptions, synergies of processes, projects, and knowledge. Such a solution can help the organization and transformation processes in the effective implementation of the strategy.

DOI: [10.5709/ce.1897-9254.488](https://doi.org/10.5709/ce.1897-9254.488)

Małgorzata Tatala, Konrad Janowski, Marcin Wojtasiński

Loneliness and time abroad in Polish migrants in the UK: Protective role of religious experience

PLOS One, vol. 18(2), 2023

The purpose of this study was to examine the relationship between time spent abroad, level of religious experience, and loneliness in Polish migrants in the UK. Factors differentiating the level of loneliness were migration time (up to one year, from one to five years, and over five years) and religious experience, which was postulated to have a protective function against the level of loneliness experienced. The R-UCLA test was used to verify the level of loneliness, and religious experience was measured with the Religious Experience Scale in participants (N = 200) who were Polish migrants. The results showed that the relationship between time abroad and loneliness is not linear—the highest levels of loneliness were experienced in those who had been living in the UK between one and five years, which is consistent with the observations of Homoncik et al. (2017). Furthermore, the level of religious experience was significantly related to loneliness in that those with high levels of religious experience displayed lower levels of loneliness than those with low levels of religious experience. These results may suggest the need for interventions to raise awareness of potential risks among people with high levels of loneliness.

DOI: doi.org/10.1371/journal.pone.0279984

Nurudeen Abu, Marcin Staniewski, Awadh Ahmed Mohammed Gamal, Ben Obi, Mohd Zaini Abd Karim

The long-term response of FDI to insecurity and corruption: evidence from Nigeria

Forum Scientiae Oeconomia, 10(4), 2022

Nigeria is undoubtedly faced with unstable inflows of FDI at the present time, and that country has continued to contend with rising insecurity and a relatively high level of corruption. We employ the DOLS and ARDL estimation techniques to explore the long-term response of FDI to both insecurity and corruption using quarterly data from Nigeria over the period 1996-2020. A long-term relationship was found amongst insecurity, FDI and corruption (alongside market size, the presence of natural resources, inflation, and exchange rate) based on the bounds testing approach to cointegration. The results point to a long-term significant and positive influence of lower corruption and higher security on FDI. Also, the size of the market, the presence of natural resources and depreciation of the domestic currency have a long-run significant positive influence on inbound FDI, while inflation has a long-term significant and decreasing influence on FDI. Thus, policymakers and government are advised to employ measures to reduce both insecurity and corruption to encourage the inflow of FDI over the long term.

DOI: [10.23762/FSO_VOL10_NO4_1](https://doi.org/10.23762/FSO_VOL10_NO4_1)

Kazimierz Strzyczkowski

Konstytucyjne podstawy działalności gospodarczej państwa

Acta Universitatis Wratislaviensis. PRAWO, 2022, 4101

Konstytucja RP nie odnosi się wprost i bezpośrednio do działalności gospodarczej państwa zarówno w aspekcie podmiotowym, jak i przedmiotowym. Uzasadnia to podjęcie próby wskazania konstytucyjnej podstawy działalności gospodarczej państwa, opierając się na derywacyjnej koncepcji interpretacji przepisów art. 20 Konstytucji RP, stanowiącego, że społeczna gospodarka rynkowa posadowiona jest na wolności działalności gospodarczej, własności prywatnej, solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych; art. 22 Konstytucji RP, przewidującego, że ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i jedynie ze względu na ważny interes publiczny; oraz przepisów Konstytucji RP poświęconych w ogóle działalności gospodarczej. Za podstawę rekonstrukcji normy wyznaczającej kompetencję działalności państwa przyjęto wynikające z przepisu art. 20 Konstytucji RP „filary” ustroju społecznej gospodarki rynkowej: wolność działalności gospodarczej i własność prywatną. Wynikiem interpretacji dokonanej na bazie dyrektyw systemowych jest stwierdzenie, iż działalność gospodarcza państwa nie znajduje podstawy konstytucyjnej w zasadzie swobody działalności gospodarczej współkształtującej ustrój społecznej gospodarki rynkowej.

DOI: [10.19195/0524-4544.334.13](https://doi.org/10.19195/0524-4544.334.13)

Dariusz P. Kała

Koszty utrzymania remizy przekazanej ochotniczej straży pożarnej przez gminę w drodze użyczenia

Safety & Fire Technology, vol. 60, nr 2, 2022

Celem artykułu jest odpowiedź na pytanie, która ze stron – gmina czy ochotnicza straż pożarna (OSP) – ponosi zwykłe koszty utrzymania nieruchomości przekazanych OSP przez gminę w drodze umowy użyczenia na potrzeby remizy strażackiej. Tak sformułowany cel zakłada, że budynek przekazywany ochotniczej straży pożarnej jest własnością gminy. Jest to sytuacja, z jaką mamy do czynienia w większości gmin w Polsce. Ochotnicze straże pożarne posiadające remizę na własność to rzadkie przypadki. Z problemem głównym wiążą się problemy szczegółowe, takie jak sytuacja nieruchomości OSP w Polsce, koszty utrzymywania nieruchomości użyczanych, koszty utrzymywania ochotniczych straży pożarnych, opodatkowanie nieruchomości ochotniczych straży pożarnych. W pracy zastosowano tradycyjne metody naukowe w ramach nauk prawnych, tj. metodę dogmatyczno-prawną, metody hermeneutyczną i argumentacyjną. Wyniki: Gmina ponosi zwykłe koszty utrzymania nieruchomości przekazanych przez nią dla OSP na potrzeby remizy strażackiej w drodze bezpłatnej umowy użyczenia. Wynika to z art. 713 kodeksu cywilnego, który ma charakter względnie wiążący i może zostać wyłączony z zastosowania w drodze uzgodnień umownych pomiędzy gminą a OSP. W takim przypadku zwykłe koszty utrzymania w postaci wydatków i nakładów koniecznych, pozwalających utrzymać remizę w stanie sprzed zawarcia umowy (czyli przede wszystkim koszty konserwacji, drobnych remontów i napraw, koszty związane z użytkowaniem lokalu), będzie ponosić gmina. Zawarcie umowy użyczenia remizy przez gminę i OSP znosi także obowiązek opłacania podatku od nieruchomości (remizy) przez ochotniczą straż pożarną. Wyniki zaprezentowane w artykule pozwalają na uporządkowanie relacji pomiędzy gminami a ochotniczymi strażami pożarnymi w Polsce w zakresie zawierania umów użyczenia remizy. W wielu gminach zostały one niewłaściwie ukształtowane i od lat pozostają zaniedbane, co zostało wskazane m.in. w raporcie Najwyższej Izby Kontroli z 2019 r. dotyczącym finansowania ochotniczych straży pożarnych. Wnioski: Można zgłosić postulat de lege ferenda, że aby uniknąć sporów interpretacyjnych związanych z wykładnią art. 713 k.c., zasadne byłoby znowelizowanie przepisów ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Warto by znalazł się tam zapis mówiący, że gdy gmina użycza OSP nieruchomość pod remizę, wszelkie koszty jej utrzymania – w tym koszty zwykłe – ponosi gmina, a art. 713 k.c. nie ma w tym przypadku zastosowania.

DOI: [10.12845/sft.60.2.2022.10](https://doi.org/10.12845/sft.60.2.2022.10)

Yan Kapranov

Logical-Philosophical Reinterpretation of Retrospective Nature of AI Technology in the Modern Globalized World

Logos, 2022, vol. 113

The article presents a logical-philosophical reinterpretation of the retrospective nature of artificial intelligence technology in the modern globalized world through the prism of the disclosure of each individual link of the triad. The origin, formation, and further development of the notion of "intelligence" can be traced within the framework of the link "historical retrospective of the evolution and development of the notion of "intelligence", where we can talk about representatives of the genus Homo (from Homo Habilis, Homo Sapiens to Homo Sapiens Sapiens), whose thinking evolution took place due to the improvement of work tools at each separate stage. The link "philosophical conception of intelligence" made it possible to trace the difference between natural intelligence and artificial intelligence: if natural intelligence is connected with the spiritual world of a human being (Homo Sapiens), which is determined by its natural "substrate", then artificial intelligence is related to the study of the tasks of the human mind intelligent, which are completely separate and related to the creation of systems of "machine" text recognition, its translation into different languages. The link "modern logical-philosophical reinterpretation of the retrospective of artificial intelligence" is the process of transferring natural reality (neural networks of a human being (Homo Sapiens) to artificial reality (neural networks of an artificial human being (Artificial Homo Sapiens).

DOI: [10.24101/logos.2022.71](https://doi.org/10.24101/logos.2022.71)

Jacek Sobczak, Ksenia Kakareko

Obowiązek szczególnej staranności dziennikarza przy zbieraniu i wykorzystywaniu materiałów prasowych

Przegląd Prawa Konstytucyjnego, Nr 5 (69)/2022

The aim of the article is to establish the content of the concept of special diligence indicated in art. 12 sec. 1 of the Press Law, the obligation to exercise due diligence in collecting and usage press materials. The content of Art. 355 § 2 of the Civil Code as specifying what the diligence is expected from professionals. It was considered whether the exercise of "due diligence" in collecting the materials would exclude the unlawfulness of the journalist's actions, if it turned out that, despite this diligence, false information was provided. The effects of failure to exercise due diligence in the matter of journalist's liability were discussed, based on the analysis of jurisprudence that due diligence is required at all stages of collecting and usage press materials. The problem of due diligence was confronted with the journalist's actions in defense of an important social interest.

DOI: [10.15804/ppk.2022.05.18](https://doi.org/10.15804/ppk.2022.05.18)

Jarosław Wyrembak

Obywatelstwo polskie rodzica jako przesłanka nabycia obywatelstwa polskiego przez urodzenie (w aspekcie najnowszego orzecznictwa NSA)

Kwartalnik Prawa Międzynarodowego, 2022; II: 181-201

Przepis art. 14 pkt. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim stanowi, że małoletni – z mocy prawa – nabywa obywatelstwo polskie przez urodzenie, w przypadku gdy: „co najmniej jedno z rodziców jest obywatelem polskim”. Podobnie przepis art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze poprzednio obowiązującej ustawy o obywatelstwie polskim z dnia 15 lutego 1962 r. stanowił, że: „Dziecko rodziców, z których jedno jest obywatelem polskim, drugie zaś obywatelem innego państwa, nabywa przez urodzenie obywatelstwo polskie”. Mimo że drugi z przytoczonych przepisów obowiązywał do dnia 14 sierpnia 2012 r., w praktyce orzeczniczej sądów administracyjnych jest on ciągle stosowany – z uwagi na potrzebę rozstrzygania o obywatelstwie dzieci, które urodziły się w czasie jego obowiązywania. Naczelny Sąd Administracyjny, w szczególności w ostatnim czasie, aktywnie kształtuje sposób rozumienia powołanych przepisów (zwłaszcza w aspekcie tam używanego określenia „rodzice”), procedując – w zależności od daty urodzenia dziecka – albo w oparciu o przepis art. 6 ust. 1 zdanie pierwsze poprzednio obowiązującej ustawy o obywatelstwie polskim z dnia 15 lutego 1962 r., albo na podstawie art. 14 pkt. 1 ustawy o obywatelstwie polskim z dnia 2 kwietnia 2009 r. Podstawowym przedmiotem analiz podejmowanych w artykule są cztery wyroki NSA z 30 października 2018 r., które wyrastają ze stanowiska zakładającego, że: zagadnienie nabycia obywatelstwa „podlega wyłącznie reżimowi publicznoprawnemu”; w odniesieniu do nabycia obywatelstwa nie mają zastosowania „normy prawnorodzinne, które wskazują na sposoby potwierdzenia biologicznego pokrewieństwa pomiędzy dzieckiem a jego rodzicami”; „instytucji prawa publicznego nie powinno się interpretować poprzez zasady i normy prawa prywatnego”.

DOI: [10.5604/01.3001.0016.0075](https://doi.org/10.5604/01.3001.0016.0075)

Jacek Sobczak

Odpowiedzialność karna za błąd w sztuce lekarskiej w aspekcie projektu zaostrzenia sankcji za przestępstwo nieumyślnego spowodowania śmierci

Medyczna Wokanda, vol. 17-18, 2022

W dniu 22 lutego 2022 r. wpłynął do Sejmu rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny i niektórych innych ustaw. Jeszcze tego samego dnia projekt skierowano do pierwszego czytania na posiedzeniu Sejmu. W uzasadnieniu projektu stwierdzono, że dokonuje on zaostrzenia odpowiedzialności karnej za niektóre przestępstwa, jednak czyni to w sposób selektywny i racjonalny, a ponadto oparty na wnikliwej ocenie zasadności wzmocnienia prawnokarnej ochrony w określonych dziedzinach życia społecznego. Zadeklarowano ponadto, że proponowane zmiany stanowią konsekwencję przyjętego w projekcie kierunku wzmożonej ochrony życia i zdrowia człowieka jako wartości o pierwszoplanowym znaczeniu. Podkreślono, że zmiany te „służyć mają nie tylko kształtowaniu pożądanego stanu świadomości prawnej społeczeństwa, ugruntowującego przekonanie o wyjątkowej naganności przestępstw, atakujących te dobra prawne i bardzo wysokim stopniu ich karygodności, ale także przyczynić się do zwiększenia efektywności mechanizmów prawnych w celu istotnej redukcji liczby przestępstw tego rodzaju oraz przeciwdziałania postępującym drastycznym formom ich popełnienia”. Skonstatowano przy tym, że realizacji tych celów nie sprzyja obecnie obowiązująca treść Kodeksu karnego. Projekt przewiduje m.in. zmianę zagrożenia czynu zabronionego, opisanego w art. 155 k.k., kryminalizującego nieumyślne spowodowanie śmierci człowieka. Obecnie czyn ten zagrożony jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. W myśl projektu, sprawca takiego czynu miałby podlegać karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat. Podkreślono przy tym, że obowiązująca sankcja, nawet przy uwzględnieniu, że jest to przestępstwo nieumyślne, nie przystaje do abstrakcyjnego bezprawia tego czynu oraz umiejscowienia życia w hierarchii dóbr prawnych, nie spełnia także w sposób należyty funkcji prewencyjnej i sprawiedliwościowej.

[Link](#)

Wojciech Słomski, Paweł Czarnecki

On ethical aspects of transplantation

Humanum. Międzynarodowe Studia Społeczno-Humanistyczne, vol. 45 (2)

An organ transplant always involves three parties: the donor, recipient and the doctor. Each of these three actors is involved in the moral problems of transplantation to varying degrees and in a different way, and the extent of moral responsibility does not coincide with the degree of personal involvement. For the donor (living) and the recipient, the transplant procedure is undoubtedly one of the most important moments in life (the exception is bone marrow harvesting, which does not cause negative consequences for the donor), while for the doctor it is simply one of many subsequent procedures. However, it is the physician who has the greatest responsibility for the effects of transplantation on both the recipient and the donor.

[Link](#)

Paweł Dulski, Aleksander Ilnicki, Leszek Kurnicki, Wojciech Słomski

The Personal and Common Good in the Theory of State Solidarism

AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research 2022, 2 (Special Issue XXIX)

The article analyzes the relationship between the concepts of the common good, public interest, individual (private) interest, and the problem of reconciling individual interest and the common good in the theory of state solidarism. The authors reveal the concepts of solidarism and solidarity at different stages of the development of social thought. The importance of updating the solidarity strategy for modern society is argued. The ideology of solidarism did not have full development in the 19th century – in contrast to the complete ideologies of liberalism, social democracy, and conservatism. However, in a postmodern society, solidarism can increase its attractiveness. The ideas developed in the philosophy and ideology of solidarism (solidarity, trust, cooperation, subsidiarity, self-organization, non-hierarchical interaction) can provide an answer to many actual challenges of our time.

[Link](#)

Anna Llanos-Antczak

Perspectives of Shifting From Oil-Based Economy to Knowledge-Based Economy in Saudi Arabia

Journal for Perspectives of Economic Political and Social Integration, Vol. 28, nr 2

This paper examines the role of Saudi Arabia's economic sectors in creating or rather transforming into a knowledge-based economy. It determines major enablers that could support the process. Judgments and opinions are used to make some general recommendations for the shift from an oil-based economy into a knowledge-based economy in the long term. As a main finding, it identifies four areas contributing most to that transformation: changes in the private sector and in the household (including education gaps and professional exclusion, especially of women), government support (including research and education, innovations, and new technologies, especially communications) and human capital (talent management).

DOI: [10.18290/pepsi-2022-0006](https://doi.org/10.18290/pepsi-2022-0006)

Wojciech Maruchin

Porozumienie inwestycyjne jako nowe pojęcie polskiego prawa podatkowego

Monitor Podatkowy, 2022 (1)

W artykule omówiono zmiany w przepisach ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: PDOPrU), które zostały do niej wprowadzone w następstwie uchwalenia 28.11.2020 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawa z 28.11.2020 r.).

Nie ulega wątpliwości, że mottem wprowadzonych do PDOPrU zmian było przeciwdziałanie tworzeniu przez podatników struktur optymalizacyjnych lub dążenie do uszczelnienia systemu podatkowego, na co zwrócono uwagę w uzasadnieniu do projektu ustawy z 28.11.2020 r. i co potwierdza analiza nowych regulacji prawnych będących przedmiotem niniejszego artykułu.

DOI: [10.32027/MOPOD.22.1.5](https://doi.org/10.32027/MOPOD.22.1.5)

Evelina Kristanova

Prasa katolicka w Polsce (1918–1989). Rekonesans badawczy

Kultura - Media - Teologia, 2022 (52) nr 4

W artykule skupiono się na jednym z najważniejszych i najstarszych mediów Kościoła – prasie katolickiej. Celem postawionym w opracowaniu stał się przegląd stanu jej rozwoju w Polsce od początku II Rzeczypospolitej do przemian demokratycznych 1989 r. Problematyka warta jest zainteresowania badawczego ze względu na rolę jaką pełniła prasa na tle zmieniających się warunków społecznych i politycznych. W latach 1918–1939 sprzyjało rozwojowi czasopism katolickich, natomiast w Polsce Ludowej periodyki te były eliminowane przez władzę z rynku wydawniczego. Podjęta problematyka dotychczas nie budziła większego zainteresowania prasoznawców. Opracowanie powstało głównie na bazie źródeł prasowych, dostępnej literatury przedmiotu, spisów bibliograficznych i katalogów polskich bibliotek cyfrowych. Wykorzystano metody analizy i krytyki piśmiennictwa, analizy zawartości mediów oraz analizy zawartości prasy.

DOI: [10.21697/kmt.52.5](https://doi.org/10.21697/kmt.52.5)

Paweł Dulski, Aleksander Ilnicki, Wojciech Słomski

The Principle of Subsidiarity and Sovereignty in European Integration

AD ALTA-Journal of Interdisciplinary Research, 2022, 2 (Special Issue XXIX)

The article aims to explore the dynamics of the political and legal development of the principle of subsidiarity and sovereignty in the formation and evolution of the European supranational integration entity - the European Union. The purpose of this study is to analyze modern approaches to solving the problem of sovereignty in the European Union's integration discourse; determine the main directions of research thought in relation to the transformation of nation-states and the transfer of sovereign powers to the supranational level of the EU. Attention is also focused on the fact that the principle of subsidiarity in the European integration dimension carries a clearly expressed political and legal meaning. The article examines the theoretical and methodological foundations of the principle of subsidiarity and sovereignty and analyzes the implementation in the norms of the law of the European Union of subsidiarity not only as the principle of exercising the joint competence of the European Union and the Member States but also as the principle of functioning of its supranational institutions and the principle of protecting the national interests of states members in the legislative procedure of the European Union.

[Link](#)

Agnieszka Łukaszczyk

Problematyka prawna mienia komunalnego. Uwagi na tle wybranych orzeczeń TK i NSA.

Przegląd Prawa i Administracji, 2022 nr 4130

Mienie definiowane jest przez Europejską Konwencję Praw Człowieka jako kategoria praw majątkowych podlegająca poszanowaniu i ochronie (art. 1 ust. 1 protokołu nr 1). Pojęciem tym objęto różne interesy majątkowe o określonej wartości ekonomicznej. Na skutek przekształceń własnościowych w Polsce oprócz własności prywatnej (art. 20 Konstytucji) uwzględniono także własność innych podmiotów: Skarbu Państwa, państwowych osób prawnych czy jednostek samorządu terytorialnego. Wyodrębnienie mienia komunalnego wynikało z potrzeby realizacji zadań publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego. Podstawą prawną przyznania jednostkom samorządu terytorialnego istotnych składników majątku Skarbu Państwa było przyznanie im osobowości prawnej, gwarancją zaś ich samodzielności (również w zakresie ochrony własności komunalnej) — ochrona sądowa (art. 1 ust. 2 protokołu nr 1). Z tego względu uregulowania konstytucyjne dotyczące ochrony własności komunalnej znajdują odzwierciedlenie w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego i Naczelnego Sądu Administracyjnego. Trybunał określa własność jako wzorzec konstytucyjny (art. 21 ust. 1, art. 64 i art. 165 ust. 1; z wyjątkiem art. 20) i reguluje zasadę równej ochrony własności bez względu na podmiot, który nią rozporządza, w tym na przykład gminę.

DOI: [10.19195/0137-1134.129.7](https://doi.org/10.19195/0137-1134.129.7)

Sylwia Osowska, Marek Kunecki, Jacek Sobocki, Joanna Tokarczyk, Krystyna Majewska, Magdalena Burkacka, Marek Radkowski, Magdalena Makarewicz-Wujec, Helena L. Fisk, Sultan Mashnafi, Sabine Baumgartner, Jogchum Plat, Philip C. Calder

Potential for Omega-3 Fatty Acids to Protect against the Adverse Effect of Phytosterols: Comparing Laboratory Outcomes in Adult Patients on Home Parenteral Nutrition Including Different Lipid Emulsions

Biology, 2022, 11(12)

Background: the effect on liver function markers and inflammation of the different content of phytosterols in lipid emulsions (LEs) used in the parenteral nutrition (PN) regimen of adult home PN (HPN) patients is not clear. Methods: plasma phytosterol and cytokine concentrations, fatty acid composition, liver function markers, and triglycerides were measured in 58 adult HPN patients receiving one of three different LEs (soybean oil-based: Intralipid; olive oil-based: ClinOleic; containing fish oil: SMOFLipid). Results: patients receiving Intralipid had higher plasma campesterol and stigmasterol concentrations than those receiving ClinOleic or SMOFLipid. Plasma sterol concentrations were not different between patients receiving ClinOleic and SMOFLipid. Differences in plasma fatty acids reflected the fatty acid composition of the LEs. Markers of liver function did not differ among the three groups. Blood triglycerides were higher with ClinOleic than with Intralipid or SMOFLipid. Total bilirubin correlated positively with the plasma concentrations of two of the phytosterols, ALT correlated positively with one, AST with one, and GGT with three. Conclusions: liver function markers correlate with plasma plant sterol concentrations in adult HPN patients. Adult HPN patients receiving SMOFLipid are more likely to have liver function markers and triglycerides within the normal range than those receiving ClinOleic or Intralipid. The omega-3 fatty acids in SMOFLipid may act to mitigate the adverse effects of plant sterols on liver function.

DOI: [10.3390/biology11121699](https://doi.org/10.3390/biology11121699)

Piotr Kałowski

Publikacja polskiego tłumaczenia Zaleceń dotyczących praktyki psychologicznej z osobami reprezentującymi mniejszości seksualne autorstwa Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego

Przegląd Psychologiczny, 2022, tom 65, nr 2

Celem niniejszej pracy było przybliżenie polskim czytelnikom wyimków z "Zaleceń dotyczących praktyki psychologicznej z osobami reprezentującymi mniejszości seksualne", opracowanych przez Amerykańskie Towarzystwo Psychologiczne wraz z komentarzami autora. Metoda: Autor przetłumaczył tekst z wersji anglojęzycznej na wersję polską, po czym dokonał krytycznej analizy zaleceń w nim zawartych w odniesieniu do polskiej kultury i obyczajowości. Wyniki: W świetle etyki zawodu psychologa, a także obecnej sytuacji społeczno-politycznej wydaje się istotne, aby polscy psychologowie stale uaktualniali i rozwijali swoją wiedzę i kompetencje w zakresie pomocy psychologicznej osobom reprezentującym mniejszości seksualne. Wnioski: Przedstawione w sprawozdaniu źródło może być istotnym wsparciem w zakresie pomocy psychologicznej osobom reprezentującym mniejszości seksualne. Zalecenia są dostępne w pełnej, polskiej wersji językowej pod adresem <https://www.apa.org/pi/lgbt/resources/po-lish.pdf>

DOI: [10.31648/przegldpsychologiczny.771](https://doi.org/10.31648/przegldpsychologiczny.771)

Anna Makuch

Raising public and private user awareness of the threats and risks related to cyberspace security

Cybersecurity and Law, 2022, 8(2)

Modern cybersecurity efforts require the identification of the risks and threats associated with the cyberenvironment by consistently increasing public awareness of the dual nature of cyberspace and its use for the purposes of cooperation, and for the purposes of warfare and crime. Raising awareness today means involving both public and private users in cooperation for the sake of both the common good and common interests involving standards for the use of virtual space.

DOI: [10.35467/cal/157123](https://doi.org/10.35467/cal/157123)

Daniel Pankowski, Kinga Wytrychiewicz-Pankowska, Konrad Janowski, Ewa Pisula

The relationship between primary cognitive appraisals, illness beliefs, and adaptation to rheumatoid arthritis: A systematic review and meta-analysis

Journal of Psychosomatic Research, Volume 164, January 2023

Rheumatoid arthritis is a chronic disease that negatively affects functioning; however, the relationship between cognitive appraisals and illness-related beliefs and adaptation indices remains unclear. The aim of this review was to assess the relationship between cognitive appraisals, illness beliefs and indicators of adaptation to life with a chronic disease, such as the severity of depressive symptoms, anxiety, and quality of life. A database search was carried out between May 13 and 18, 2022, with no time restrictions. Thirty studies (5 related to cognitive appraisals, 25 related to illness beliefs) were identified.

DOI: [10.1016/j.jpsychores.2022.111074](https://doi.org/10.1016/j.jpsychores.2022.111074)

Nurlan Aliyev

Russian-Chinese cooperation and competition in Afghanistan and its implications for Central Asia

Stosunki Międzynarodowe-International Relations, vol. 2, 2022

This paper aims to explore current and perspective trends of relations between Russia and China in Afghanistan and Central Asia. It also analyzes whether the withdrawal of the U.S. and the subsequent Taliban takeover helped—and continues to help—strengthen the two powers' positions in the region and what kind of challenges and benefits they face. The paper examines the hypothesis that the U.S. troop withdrawal from Afghanistan and the Taliban's return to power added to Russia and China's benefits in the region. Methods: The research uses content analysis regarding official documents, political and military elite speeches, interviews, and reports to explain Russia and China's official positions and policies regarding Afghanistan and Central Asia. Relations between the two powers as regards Afghanistan and Central Asia are comparatively analyzed. The paper uses the neorealist approach, which is fit for explaining relations between Russia and China in Afghanistan and Central Asia. Results: After the U.S. withdrawal from Afghanistan, regional security is now the business of the regional powers, mainly China and Russia. Now they should bear the responsibilities and share the burdens. There is probably more ground for competition after eliminating the threats in Afghanistan and especially in Central Asia for Moscow and Beijing. However, Russia and China will continue to try to align their interests in Afghanistan and Central Asia, especially if their relations with U.S. remain at the current level or worsen in the coming years. Conclusions: Based on the findings, this paper argues that, on the one hand, Russia and China continue to try to take advantage of the instability in the region by stepping up their security and economic influences in Central Asia. However, their stabilizing efforts in Afghanistan following the withdrawal of the U.S., ironically may increase competition between China and Russia.

DOI: [10.12688/stomiedintrelat.17587.1](https://doi.org/10.12688/stomiedintrelat.17587.1)

Natalia Banasik-Jemielniak, Piotr Kałowski, Büşra Akkaya, Aleksandra Siemieniuk, Yasemin Abayhan, Duygu Kandemirci-Bayız, Ewa Dryll, Katarzyna Branowska, Anna Olechowska, Melanie Glenwright, Maria Zajączkowska, Magdalena Rowicka, Penny M. Pexman

Sarcasm use in Turkish: The roles of personality, age, gender, and self-esteem

PLOS One 2022, 17(11)

This study examined how self-reported sarcasm use is related to individual differences in non-Western adults. A sample of 329 Turkish speakers of high socioeconomic status completed an online survey including measures of self-reported sarcasm use, personality traits, positive and negative affect, self-presentation styles, self-esteem, as well as age and gender. Participants who reported being more likely to use sarcasm in social situations had scores indicating that they were less agreeable, less conscientious, and less emotional stable (i.e. more neurotic). Also, those who reported using sarcasm more often tended to be younger and had lower self-esteem. Self-reported sarcasm use was also positively related to both the self-promoting and the self-depreciating presentation styles. In addition to highlighting the complex relationship between individual differences and language production, these findings underscore the importance of expanding sarcasm research to include non-Western samples

DOI: [10.1371/journal.pone.0276073](https://doi.org/10.1371/journal.pone.0276073)

Agnieszka Łukaszczyk

Sądy w czasie pandemii COVID-19

Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania GWSH, 2022, nr 17

Rozprzestrzenianie się wirusa COVID-19 miało istotny wpływ na funkcjonowanie wielu organów państwowych, w tym sądownictwa. Mimo tej trudnej sytuacji władze w Polsce nie zdecydowały się na wprowadzenie jednego ze środków nadzwyczajnych. W praktyce oznaczało to przyjmowanie i wprowadzanie w życie przepisów prawnych ratyfikowanych w sposób nieprzemyślany, w pośpiechu, co czyniło je niespójnymi i niezdolnymi do dyskusji nad projektem. Regulacje prawne wprowadzone w związku z sytuacją pandemiczną w Polsce w istotny sposób naruszały lub wręcz ograniczały konstytucyjne prawo dostępu do sądu, właściwej procedury i zasady jawności postępowania. Stan pandemii nie uzasadniał takiej regulacji. W konsekwencji ustawa była nie tylko niespójna, ale przede wszystkim wewnętrznie sprzeczna, gdyż wprowadzała szereg ograniczeń, np. w zakresie dostępu do sądu, rozpatrzenia sprawy przez właściwy organ czy wreszcie wydania sprawiedliwego wyroku. W ciągu ostatnich kilku miesięcy sytuacja spowodowana pandemią wirusa COVID-19 powoli się stabilizuje. Sądy, działając w oparciu o wdrożone przepisy ustawy „covidowej” oraz zalecenia zawarte w rekomendacjach Ministerstwa Sprawiedliwości, stopniowo dostosowują tryb swojej pracy do systemu zdalnego, w miarę możliwości lub działając w trybie ograniczeń, skutecznie umożliwiając realizację konstytucyjnego prawa dostępu do sądu.

DOI: [10.53259/2022.17.04](https://doi.org/10.53259/2022.17.04)

Iwona Nowakowska, Milena Markiewicz, Daniel Pankowski, Kinga Wytrychiewicz-Pankowska, Anna Banasiak, Ewa Pisula

Sense of safety and opinions about COVID-19 vaccinations in Polish school teachers: the role of conspiracy theories belief and fear of COVID-19

The Journal of Social Psychology, 07/2022

The co-occurrence of COVID-19 conspiracy theories (CCT) and fear of the coronavirus (FCV) can be linked to how safe people feel and how much they endorse vaccinations. School teachers were one of the vaccination priority groups in Poland. We conducted three cross-sectional studies (N1 = 1006; N2 = 1689; N3 = 627) to find out the potential interaction effects of CCT belief and FCV in predicting a sense of safety (SoS; Studies 1–3), opinions about vaccinations efficacy (Studies 2–3) and endorsement of vaccinations of children (Study 3) among school teachers. In all three studies, the belief in CCT was related to lower SoS only when FCV was low. For low CCT belief, although the belief in vaccination efficacy was higher than for CCT endorsers, it was unrelated to FCV. However, for high and average CCT belief, FCV was linked to belief in vaccination efficacy. FCV was positively related to the acceptance of vaccinating children on all levels of CCT endorsement. The results are discussed in light of the available literature and their potential use in public health.

DOI: [10.1080/00224545.2022.2151404](https://doi.org/10.1080/00224545.2022.2151404)

Alicja Balcerak, Jacek Woźniak

Shaping Pro-Environmental Attitudes through Higher Education—A Preliminary Study

Sustainability, Volume 14 (21)

Several authors argue that some types of academic education not focused on sustainability can also shape—at least some—competencies relevant to sustainability and turn students into more engaged individuals. The main goal of this article was to check this possibility based on the results of an e-questionnaire from 66 fresh graduates of a business-oriented university based in Poland. We found that respondents rated highly both the competencies that the university taught in the general sphere related to sustainable development and those important for their professional life and wanted further development of both groups of these competencies. Through regression analysis, we also found that the perceived development of SD competencies does not predict respondents' ecological worldview. Of the studied predictors for ecological worldview, only female gender and mission-or socially-driven dream job remained in the regression model, accounting for approximately 18.6% of the variation in ecological worldview.

DOI: [10.3390/su142113988](https://doi.org/10.3390/su142113988)

Dariusz Kała

Szczegółowe przesłanki nadania stopnia doktora habilitowanego

Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny, Tom 84 Nr 3 (2022)

W 2018 r. dokonana została w Polsce reforma szkolnictwa wyższego. Jednym z efektów tej reformy była modyfikacja wymagań związanych z nadawaniem stopnia doktora habilitowanego. Celem artykułu jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, jakie warunki szczegółowe należy spełnić, aby uzyskać stopień doktora habilitowanego w obowiązującym stanie prawnym. Artykuł wypełnia lukę w literaturze naukowej, gdyż brak wyczerpującego opracowania monograficznego w tym temacie. W publikacji wyrażono autorskie poglądy będące wynikiem analizy stanu prawnego, poglądów wyrażanych w nauce prawa oraz w orzecznictwie sądowym. Uwzględniono również założenia reformy związane z habilitacją, a zawarte w uzasadnieniu do projektu ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, a także doprecyzowano wymagania wskazane przez Radę Doskonałości Naukowej jako gremium i organ administracji publicznej nadzorujący nadawanie habilitacji w Polsce. W analizie wykorzystano metodę dogmatycznoprawną, metodę hermeneutyczną oraz metodę argumentacyjną. W podsumowaniu wskazano warunki szczegółowe, które należy spełnić, aby uzyskać stopień doktora habilitowanego w obowiązującym stanie prawnym: posiadanie stopnia doktora nauk, posiadanie w dorobku osiągnięcia naukowego albo artystycznego, stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, wykazywanie się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Oprócz przesłanek szczegółowych trzeba mieć na uwadze konieczność spełnienia przesłanek ogólnych, które wykraczają poza zakres niniejszego opracowania.

DOI: [10.14746/rpeis.2022.84.3.03](https://doi.org/10.14746/rpeis.2022.84.3.03)

Wojciech Słomski

Tadeusz Czeżowski – obszary filozofowania

Galicja. Studia i materiały nr 8/2022

Artykuł przedstawia poglądy Tadeusza Czeżowskiego, który był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej. Sformułował szereg reguł określających sposób postępowania w nauce. Najważniejszym wnioskiem jest stwierdzenie, że także teorie metafizyczne mają określoną strukturę logiczną, czyli są interpretacjami logiki, nic zatem nie stoi na przeszkodzie, by również metafizykę uznać za dziedzinę nauki. Według Czeżowskiego istnieją dwa rodzaje teorii etycznych: etyka empiryczna oraz etyka dedukcyjna. Czeżowski jednak nie podjął próby stworzenia własnego systemu etycznego.

DOI: [10.15584/galisim.2022.8.15](https://doi.org/10.15584/galisim.2022.8.15)

Marta Rawińska, Małgorzata Starzec-Proserpio

Terapia psychoseksualna w ujęciu interdyscyplinarnym

Przegląd Psychologiczny 2022, tom 65, nr 2

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie konceptualizacji psychoseksualnej i metod pracy terapeutycznej z pacjentką w ujęciu interdyscyplinarnym. Zastosowane narzędzia były oparte na technikach psychoterapii poznawczo-behawioralnej (cbt) oraz fizjoterapii uroginiekologicznej. Metoda: Przedstawiono najważniejsze elementy wywiadu diagnostycznego oraz techniki pracy bazujące na podejściu CBT oraz fizjoterapii. Obszar pracy terapeutycznej koncentrował się wokół problematyki lęku, poczucia bezradności i złości. Na późniejszych etapach pracy wprowadzono tematykę seksuologiczną i fizjoterapię. Pacjentka pozostawała ponadto pod opieką innych specjalistów: psychiatry i endokrynologa. Wyniki: Pacjentce udało się osiągnąć część założonych wraz z terapeutą celów, a także zniwelować ból genitalno-miedniczy. Dodatkową korzyścią okazała się pełna diagnoza medyczna pacjentki i podjęcie przez nią leczenia w zakresie zaburzeń hormonalnych. Konkluzje: Praca w ujęciu interdyscyplinarnym z pacjentką przyniosła wymierne efekty. Taki rodzaj współdziałania wielu specjalistów w zakresie leczenia pacjentów zgłaszających trudności emocjonalne, psychiczne i seksualne daje najlepsze rezultaty. Wskazuje to na wartość pracy zespołowej i konieczność współpracy specjalistów różnych dziedzin.

DOI: [10.31648/przegldpsychologiczny.76](https://doi.org/10.31648/przegldpsychologiczny.76)

Daniel Pankowski, Kinga Wytrychiewicz-Pankowska

Turning to Religion During COVID-19 (Part I): A Systematic Review, Meta-analysis and Meta-regression of Studies on the Relationship Between Religious Coping and Mental Health Throughout COVID-19

Journal of Religion & Health 2023

The COVID-19 pandemic and the many associated socio-economic changes constitute a stressful event that required adaptation to new, dynamic, and often threatening conditions. According to the literature, coping strategies are one of the factors that determine a person's degree of adaptation to stressful situations. A systematic review and meta-analysis was performed on the relationship between religious coping and selected indicators of mental health. Due to the large amount of data, this work has been divided into two parts: this first part discusses positive mental health indicators, while the second discusses negative mental health indicators (Pankowski & Wytrychiewicz-Pankowska, 2023). A systematic review of PubMed, Science Direct, the Cochrane Library, Google Scholar, the Database of Abstracts of Reviews of Effects, and Google Scholar databases was carried out. In addition to the synthesis of information obtained from the research, a meta-analysis of correlation was also performed to determine the strengths of the relationships between the analysed variables, and selected moderators were assessed using meta-regression. Quality of life, well-being, satisfaction with life, happiness, and post-traumatic growth were the positive mental health indicators considered. Meta-analyses indicated a statistically significant relationship between positive religious coping and flourishing (well-being) with overall correlation values of 0.35 [0.30; 0.40]. Further calculations also indicated a relationship between negative religious coping and flourishing – 0.25 [– 0.34; – 0.15]. Data synthesis shows associations between religious coping and such indicators as satisfaction with life and post-traumatic growth, but these issues require further investigation.

DOI: [10.1007/s10943-022-01703-5](https://doi.org/10.1007/s10943-022-01703-5)

Daniel Pankowski, Kinga Wytrychiewicz-Pankowska

Turning to Religion During COVID-19 (Part II): A Systematic Review, Meta-analysis and Meta-regression of Studies on the Relationship between Religious Coping and Mental Health throughout COVID-19

Journal of Religion & Health 2023

The COVID-19 pandemic and the many associated socio-economic changes constitute a stressful event that required adaptation to new, dynamic, and often threatening conditions. According to the literature, coping strategies are one of the factors that determine a person's degree of adaptation to stressful situations. A systematic review and meta-analysis was performed on the relationship between religious coping and selected indicators of mental health. Due to the large amount of data, this work has been divided into two parts: Part I discussed the positive mental health indicators (Pankowski & Wytrychiewicz-Pankowska, 2023), while this Part II discusses negative mental health indicators. A systematic review of the databases of Science Direct, EBSCO, Cochrane, PubMed, and Google Scholar identified 33 articles related to the severity of depressive symptoms: 30 to anxiety, 23 to stress, 1 related to PTSD symptoms and peritraumatic stress, and 5 related to general negative mental health. The limitations of the research as well as further directions for exploration are discussed.

DOI: [10.1007/s10943-022-01720-4](https://doi.org/10.1007/s10943-022-01720-4)

Agnieszka Łukaszczyk

W poszukiwaniu modelu ustrojowego kontroli zgodności prawa z Konstytucją w okresie II Rzeczypospolitej

Przegląd Prawa Konstytucyjnego 2022 Nr 5 (69)

Poszukiwanie spójnego modelu ustrojowego kontroli zgodności prawa stanowionego z konstytucją było żmudnym procesem podejmowanym przez teoretyków prawa w całym okresie kształtowania ustroju II Rzeczypospolitej Polskiej. To, co wydawało się słuszne w poglądach uznanych autorytetów prawniczych nie zostało jednak poza nielicznymi wyjątkami przebijającymi się przez ogólną niechęć dla takich poglądów – przyjęte przez ustawodawcę w trakcie rewizji konstytucji marcowej. Tym bardziej kontrolna konstytucyjność prawa nie znalazła podatnego gruntu także w trakcie prac nad konstytucją kwietniową. Powodem były jej uwarunkowania ideologiczne, oparte o koncepcję autorytarnej władzy zwierzchniej Prezydenta w obszarze ustroju państwa, która nie dopuszczała możliwości powołania organu badającego zgodność ustaw z konstytucją

DOI: [10.15804/ppk.2022.05.14](https://doi.org/10.15804/ppk.2022.05.14)

Małgorzata Niewiadomska-Cudak

Wpływ unormowań konstytucyjnych Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Litewskiej na partycypację kobiet w sferze publicznej

Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej 2022, nr 2

Artykuł analizuje konstytucyjną normę dotyczącą równości płci, zawartą w ustawie zasadniczej Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. i w Konstytucji Republiki Litewskiej (Lietuvos Respublikos Konstitucija) z 1992 r. Autorka stara się odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób w tych dwóch najważniejszych dla obu państw aktach normatywnych, mających najwyższą moc prawną w systemie źródeł prawa, zapisana jest zasada równości płci. W kręgu zainteresowań badawczych będzie więc kwestia konstytucyjnych unormowań i ich wpływu na partycypację kobiet w rządach obu analizowanych państw, krajowych parlamentach oraz Parlamencie Europejskim. Obecny deficyt demokracji można rozpatrywać z poziomu niedoreprezentowania kobiet w strukturach politycznych. Udział kobiet zwiększa bowiem legitymizację instytucji demokratycznych oraz przyczynia się do zmniejszenia występujących w życiu publicznym nierówności pomiędzy płciami. Budowanie świadomości na temat roli instytucji publicznych w aspekcie równości szans bez względu na płeć koresponduje z zasadą sprawiedliwości społecznej, zgodnie z którą kobiety i mężczyźni powinni mieć równy dostęp do wysokich urzędów, w tym do krajowego i europejskiego parlamentu. Równość i sprawiedliwość to podstawowe wartości i istota demokracji. Cechą o szczególnym znaczeniu jest równość płci. Wiarygodną podstawę do jej zdefiniowania daje konstytucja, dlatego w artykule przeanalizowano, w jaki sposób jej przepisy wpływają na partycypację kobiet w sferze politycznej.

DOI: [10.36280/AFPiFS.2022.2.70](https://doi.org/10.36280/AFPiFS.2022.2.70)

Anna Llanos-Antczak

Wyniki wyborów do parlamentu regionalnego i Kortezów Generalnych w Kraju Basków jako odzwierciedlenie panujących tam tendencji nacjonalistycznych

Athenaeum Polskie Studia Politologiczne 2022 Vol. 73

Nacjonalizm baskijski jest zjawiskiem wielopłaszczyznowym, złożonym, w którym wiele aspektów nakłada się na siebie, natomiast wiele mogą o nim powiedzieć sympatie polityczne wyrażane przez mieszkańców Kraju Basków podczas wyborów zarówno do parlamentu regionalnego, jak i do Kortezów Generalnych. Dobrym przewodnikiem są też podstawy programowe działających tam partii politycznych. Celem artykułu jest przedstawienie zarysów programów głównych partii politycznych Kraju Basków oraz wyników wyborów parlamentarnych jako dwóch istotnych wyznaczników dla analizy tendencji nacjonalistycznych w tej wspólnotce autonomicznej. Artykuł przedstawia analizę politycznych początków nacjonalizmu baskijskiego, a także koncentruje się na partii PNV jako wiodącej sile politycznej umiarkowanego nacjonalizmu. Ostatnia część zaś dotyczy nastrojów społeczno-politycznych pod koniec drugiej dekady XXI w. w Kraju Basków.

DOI: [10.15804/athena.2022.73.01](https://doi.org/10.15804/athena.2022.73.01)

Samuel Ribeiro-Navarrete, Dolores Botella-Carrubi, Takumi Kato

The value created by the removal of cut lines: Evaluating the impact of finishing of industrial designs on purchase intention

Journal of Consumer Behaviour 2023

Color, material, and finish (CMF) are essential to the competitiveness of industrial products. However, in the existing research on CMF from the consumer behavior perspective, there is an insufficient focus on finish, compared with that on color and material. Research on finish is limited to technical methods, and there is a lack of discussion about its impact on consumer purchasing behavior. This study examines the effect of cars' exterior design finish on purchase intention in Japan. The research question is, "does changing the quality of the finish by removing cut lines have a positive effect on purchase intention?" Two sets of images were used: normal images of car exteriors and images of car exteriors improved by removing cut lines. An online survey was conducted to explore the impact of a car's finish on consumers' purchase intentions in the Japanese market. The randomized controlled trial results showed that finish had a significant positive effect on purchase intention. This study analyzes the interaction of finish with consumer characteristics. A multiple regression model with interactions revealed that, among consumers who emphasize design, a higher finish quality prompted a greater positive influence on purchase intention. In design research, styling tends to attract significant attention. However, practitioners should not neglect efforts to improve finishing when manufacturing products. Companies that consider it impossible to convey to consumers the quality of products with delicate finishing need to change their mindset. These suggestions apply not only to the automotive industry but also to other durable consumer goods industries.

DOI: [10.1002/cb.2130](https://doi.org/10.1002/cb.2130)

Bolesław Cieślík, Bożena Iwanowska

Zagłada Żydów z getta w Baranowiczach w relacji świadka i więźnia Grzegorza Bresława

Kwartalnik Historii Żydów 2022, 1(281)

The article contains a translation of never yet published correspondence between Latvia's KGB authorities and the regional history museum in Baranowicze, containing depositions by Grzegorz Bresław, who was confined in local ghetto. It contains a description of the circumstances of Nazi exterminations of the Jewish residents of Baranowicze. There were three stages of the slaughter of the local Jews, with the area of the ghetto reduced after each stage. The actual killing was done in rural lands adjacent to the town.

DOI: [10.36280/AFPIFS.2022.2.70](https://doi.org/10.36280/AFPIFS.2022.2.70)

Zachęcamy do współtworzenia Biuletynu - przekazywania informacji o podejmowanych i organizowanych przez Państwa inicjatywach i wydarzeniach, osiągniętych sukcesach, wydanych publikacjach, planowanych konferencjach i innych działaniach,

o których chcielibyście Państwo poinformować społeczność akademicką.

Zredagowaną informację wraz ze zdjęciem, opatrzoną imieniem i nazwiskiem autora, prosimy przestać do Biblioteki AEH: biblioteka@vizja.pl